

B9-0461/2022

11.10.2022

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

a B9-0000/2022. és B9-0000/2022. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 136. cikkének (5) bekezdése alapján

az ENSZ 2022. évi, Sarm-es-Sejkben (Egyiptom) tartandó éghajlatváltozási konferenciájáról (COP27)
(2022/2673(RSP))

**Pascal Canfin, Lídia Pereira, Javi López, Nils Torvalds, Pär Holmgren,
Petros Kokkalis**

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság
nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az ENSZ 2022. évi, Sarm-es-Sejkben (Egyiptom) tartandó éghajlatváltozási konferenciájáról (COP27) (2022/2673(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,
- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 21. konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 26. konferenciájára (COP26), a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek 16. találkozója (CMP16), valamint a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozójaként szolgáló Felek Konferenciájának harmadik ülésére (CMA3), amelyeket 2021. október 31. és november 13. között rendeztek meg Glasgow-ban (Egyesült Királyság), valamint a 2021. november 13-án elfogadott glasgow-i éghajlati paktumra,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel az ENSZ 2021. évi, Glasgow-ban (Egyesült Királyság) tartott éghajlatváltozási konferenciájáról (COP26) szóló, 2021. október 21-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására²,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) a bolygó 1,5 °C fokos felmelegedéséről szóló különjelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, valamint a változó éghajlattal összefüggésben az óceánról és a krioszférről szóló különjelentésére, valamint 6. értékelő jelentésére (AR6),
- tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására³,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2022. április 6-i (EU) 2022/591 európai parlamenti és tanácsi határozatra⁴,
- tekintettel a környezetbarátabb városok európai évéről (2022) szóló, 2020. szeptember

---

¹ HL C 184., 2022.5.5., 118. o.

² HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

³ HL C 445., 2021.10.29., 156. o.

⁴ HL L 114., 2022.4.12., 22. o.

17-i állásfoglalására⁵,

- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/1119 rendeletre (európai klímarendelet)⁶,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel az EU-nak a világ erdeinek védelmében és helyreállításában betöltött szerepéről szóló, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel az UNFCCC-nek a Párizsi Megállapodás szerinti, nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló, 2021. február 26-i összefoglaló jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP) „The Heat Is On” című, a kibocsátási szakadékról szóló 2021. évi, 2021. október 26-i jelentésére, valamint a „The Gathering Storm” című, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás hiányosságairól szóló 2021. évi, 2021. november 1-jei jelentésére, valamint a termelékenységi szakadékról szóló, 2021. október 20-i jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) „Global Energy Review: Emissions in 2021” (Globális energiapolitikai felülvizsgálat: Szén-dioxid-kibocsátás 2021-ben) című, 2022. márciusi kiemelt jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség „Net Zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector” (Nulla nettó kibocsátás 2050-ig: menetrend a globális energiaágazat számára) című, 2021. májusi jelentésére és az energiatechnológiai kilátásokról szóló 2020. évi jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Erdészeti Fóruma Titkárságának a globális erdészeti célokról szóló 2021. évi jelentésére,
- tekintettel a veszteségek és károk kezelését szolgáló irányuló santiagoói hálózatra,
- tekintettel a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretre,
- tekintettel a Meteorológiai Világszervezetnek (WMO) a globális éghajlat 2020. évi helyzetéről szóló, 2021. áprilisi, valamint az éghajlat 2021. évi globális helyzetéről szóló, 2022. májusi jelentésére,
- tekintettel az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési osztályának (UNDRR) 2022-es

---

⁵ HL C 385., 2021.9.22., 167. o.

⁶ HL L 243., 2021.7.9, 1. o.

⁷ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁸ HL C 385., 2021.9.22., 10. o.

„Global Assessment Report on Disaster Risk Reduction (GAR2022)”
(Katasztrófakockázat-csökkentésre vonatkozó globális vizsgálati jelentés) című jelentésére,

- tekintettel az UNFCCC finanszírozással foglalkozó állandó bizottságának „First report on the determination of the needs of developing country Parties related to implementing the Convention” (Első jelentés a fejlődő országnak számító részes feleknek az egyezmény végrehajtására vonatkozó szükségleteinek meghatározásáról) című jelentésére, valamint a 2021-es Párizsi Megállapodásra (NDR),
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. május 31-i globális értékelő jelentésére, valamint a biológiai sokféleségről és a világvilágjárányokról szóló munkaértekezletéről készült, 2020. október 29-i jelentésére,
- tekintettel az „Unió klímadiplomácia: a glasgow-i konferencián elért eredmények megvalósításának felgyorsítása” című, 2022. február 21-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a talajvédelemről szóló, 2021. április 28-i állásfoglalására⁹,
- tekintettel az ENSZ nőjogi szervezete – a Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottsága 66. ülésének (CSW66) 2022. évi „Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes” (A nemek közötti egyenlőség elérése, valamint a nők és a lányok társadalmi szerepvállalásának fokozása az éghajlatváltozás, a környezeti és katasztrófakockázat-csökkentési szakpolitikák és programok kontextusában) című elfogadott következtetéseire,
- tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),
- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 2022. november 6–18. között Sarm-es-Sejken tartandó 27. konferenciájára (COP27) tekintettel az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról szóló, 2022. október 4-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a „Vízügyi kérdések az Unió külső tevékenységében” című, 2021. november 19-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0082),
- tekintettel az UNEP „Making Peace with Nature: A scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies” (Kibékülés a természettel – Tudományos útmutató az éghajlattal, a biológiai sokféleséggel és a szennyezéssel

---

⁹ HL C 506., 2021.12.15., 38. o.

- kapcsolatos vészhelyzetek kezelésére) című, 2021. február 18-i jelentésére,
- tekintettel az UNEP „Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions” (Globális metánfelmérés: A metánkibocsátás mérséklésének előnyei és költségei) című, 2021. május 6-i jelentésére,
  - tekintettel a fenntartható fejlődési célok végrehajtásáról és eléréséről szóló 2022. június 22-i állásfoglalására¹⁰,
  - tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására¹¹,
  - tekintettel a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról szóló, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0663),
  - tekintettel az IPBES és az IPCC közös szervezésű, biológiai sokféleségről és éghajlatváltozásról szóló munkaértekezletéről készült, 2021. június 10-i jelentésre,
  - tekintettel a Sarm-es-Sejkben (Egyiptom) tartandó éghajlatváltozási konferenciával (COP27) kapcsolatosan a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett kérdésekre (O-0000/2022 – B9-0000/2022 és O-0000/2022 – B9-0000/2022),
  - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Párizsi Megállapodás 2016. november 4-én lépett hatályba; mivel a 2022 szeptemberéig az UNFCCC 197 részes fele közül 193 nyújtotta be az ENSZ-hez a megerősítési, elfogadási, jóváhagyási, illetve csatlakozási okiratait;
- B. mivel az ENSZ éghajlati és környezeti vészhelyzet fennállását jelentette be, és elkötelezte magát amellett, hogy sürgősen megteszi az e fenyegetés elleni küzdelemhez és annak féken tartásához szükséges konkrét intézkedéseket, mielőtt még túl késő lenne; mivel a biológiai sokféleség csökkenése és az éghajlatváltozás kapcsolódnak egymáshoz, felerősítik egymást, és azonos mértékű veszélyt jelentenek az életre a bolygónkon, és emiatt sürgős, együttes kezelést igényelnek;
- C. mivel az Unió és tagállamai 2020. december 17-én benyújtották nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik aktualizált változatát az UNFCCC-hez, amely azt a kötelező erejű célkitűzést határozza meg az Unió számára, hogy 2030-ig az 1990-es szinthez képest a hazai gazdaság egészében legalább 55%-kal csökkentse az üvegházhatású gázok nettó kibocsátását, a nemzetközi jóváírások hozzájárulása nélkül; mivel ezt a célkitűzést az uniós jogban rögzítették az (EU) 2021/1119 rendelet révén;
- D. mivel a kibocsátási szakadékról szóló 2021. évi UNEP-jelentés szerint a Párizsi Megállapodás aláírói által eddig tett kötelezettségvállalások nem lesznek elegendők a közös cél eléréséhez, és az évszázad végére 2,7 °C-os globális felmelegedést

---

¹⁰ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0263.

¹¹ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

eredményeznek, ami azt is jelzi, hogy a világ még mindig veszélyesen rossz pályán halad ahhoz, hogy teljesítse a Párizsi Megállapodás céljait; mivel a természetes visszacsatolási spirálok még tovább növelhetik a globális felmelegedést; mivel a megnövekedett hóhullámok, aszályok és árvizek máris meghaladják a növény- és állatvilág tűréshatárát, ami tömeges állománypusztuláshoz vezet például a fák és korallok esetében; mivel ezek a szélsőséges időjárási körülmények egyszerre fordulnak elő, ami egyre nehezebben kezelhető, tovagyűrűző hatásokhoz vezet¹²; mivel számos nemzeti éghajlat-politikai terv 2030 utánra halasztja a fellépést, és az UNFCCC számos részes fele még ahhoz sem tett eleget, hogy a nemzetileg meghatározott hozzájárulások teljesítése felé vezető úton haladjon;

- E. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület 6. értékelése szerint a felmelegedés körülbelül 1,5 °C-ra való, túllépés nélküli korlátozása megköveteli, hogy a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás legkésőbb 2025 előtt tetőzzön, és 2030-ig 43%-kal csökkenjen a 2019-es szint alá, ugyanakkor a metánt is körülbelül egyharmadával kellene csökkenteni; mivel még a globális átlaghőmérséklet-növekedés 1,5 °C-ra történő korlátozásának optimista forgatókönyve is visszafordíthatatlan kedvezőtlen hatásokat gyakorolna az emberi rendszerekre és az ökoszisztémákra, és jelentősen csökkentené azok alkalmazkodóképességét, ami veszteségekhez és károkhoz vezetne; mivel a Meteorológiai Világszervezet szerint jelenleg közel 50% kockázata van annak, hogy 2022–2026 között átmenetileg túllépjük az 1,5 °C-os határt; mivel a Nemzetközi Energia Ügynökség szerint a Covid19-válságot követő globális gazdasági helyreállítás nem hozta meg a kívánt fenntartható fellendülést; mivel a globális szén-dioxid-kibocsátás 2021. évi, több mint 2 milliárd tonnával történő növekedése abszolút értékben a történelem eddigi legnagyobb éves növekedése volt, és jóval meghaladta az előző évi világjárvány okozta kibocsátáscsökkenést, amelyet a gazdasági tevékenységek visszaesése okozott; mivel 2021-ben a globális szén-dioxid-kibocsátás növekedésének több mint 40%-áért a szén volt felelős;
- F. mivel a szintetikus nitrogéntartalmú műtrágyákból származó kibocsátások többsége azt követően keletkezik, hogy azokat a talajban alkalmazzák, és dinitrogén-oxid (N₂O) formájában jutnak a légkörbe – ez egy perzisztens üvegházhatású gáz, amely 265-ször nagyobb globális felmelegedési potenciállal rendelkezik, mint a CO₂ –, míg a szintetikus nitrogéntartalmú műtrágyák előállításához kapcsolódó összes kibocsátás 35,2%-át teszi ki, a szántóföldi kibocsátások 62,4%-ot, a fennmaradó 2,4%-ot pedig a szállítás teszi ki; mivel a négy legnagyobb kibocsátó (Kína, India, az USA és az EU) közösen 63%-át teszik ki a keletkező teljes kibocsátásmennyiségnek;
- G. mivel a Nemzetközi Energiaügynökség energiatechnológiai kilátásokról szóló jelentése szerint a nulla nettó kibocsátás eléréséhez jelentősen fel kell gyorsítani a tiszta technológiák („cleantech”) fejlesztését és alkalmazását; mivel az ahhoz szükséges dekarbonizáció fele, hogy 2050-re elérjük a nulla kibocsátást, a jelenleg laboratóriumi fejlesztés alatt álló vagy demonstrációs szakaszban lévő technológiákból fog származni;
- H. mivel az energiaválság az energiabiztonság kérdésére, valamint az energiaigény-

---

¹² Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület alkalmazkodási jelentése, 2022.

csökkentés és a diverzifikált energiarendszer szükségességére összpontosított, nagyobb keresletet teremtve a meglévő és hamarosan rendelkezésre álló, megújuló energiát alkalmazó és energiahatékonyságra irányuló megoldások iránt; mivel az Ukrajna elleni jogellenes orosz katonai invázió és annak későbbi hatásai még sürgetőbbé tették a globális energiarendszer gyors átalakítását; mivel a fosszilis tüzelőanyagoktól való túlzott függés és a globális energiapiacok instabilitása rávilágít arra, hogy mind Európában, mind világszerte prioritásként kell kezelni az energiahatékonyságba és -ellátásba, a dekarbonizációba, a hosszú távú energiatárolásba, az innovatív tiszta technológiák bevezetésébe, a megújuló energiába, az intelligens hálózati megoldásokba és a kibocsátásmentes fenntartható technológiákba történő beruházásokat, valamint olyan társadalmi-gazdasági modellt kell kidolgozni, amely összeegyeztethető a jövő nemzedékek egészséges környezetével és bolygónk tűrőképességének határain belül marad; mivel támogatni kell az innovációt támogató kutatásokat és az új, zöld technológiák fejlesztését, hiszen ezek az éghajlatváltozás mérséklésének, valamint a fenntartható gazdasági növekedésnek és az EU versenyképességének mozgatórugói lehetnek;

- I. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület sürgette a világot, hogy a globális felmelegedést tartsa 1,5 °C alatt, 2020-ban azonban már körülbelül 1,2 °C-kal meghaladta a felmelegedés az iparosodás előtti szintet; mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület szerint az emberi befolyás egyértelműen felmelegítette a légkört, az óceánokat és a földet, és az ember által előidézett éghajlatváltozás hatásai a szélsőséges időjárási események, köztük a hóhullámok, az aszályok, az árvizek, a téli viharok, a hurrikánok és az erdőtüzek gyakoribb előfordulásában érezhetőek; mivel 2000 és 2019 között az áradások, aszályok és viharok önmagukban közel 4 milliárd embert érintettek világszerte, több mint 300 000 emberéletet követelve; mivel e szélsőséges események bekövetkezése drasztikus változást jelent az 1980–1999 közötti időszakhoz képest, mivel az áradások gyakorisága 134%-kal, a viharoké 40%-kal, az aszályoké pedig 29%-kal növekedett¹³;
- J. mivel az egészségügyi, környezeti és éghajlati válságok között tudományosan bizonyított összefüggések vannak; mivel a szélsőséges időjárási események, a biológiai sokféleség csökkenése, a talajromlás és a vízhiány arra kényszerítik az embereket, hogy elhagyják lakóhelyüket, és drámai hatást gyakorolnak egészségükre; mivel az Egészségügyi Világszervezet szerint az éghajlatváltozás a legnagyobb egészségügyi veszély, ami az emberiséget fenyegeti, valamint mivel ez évente körülbelül 250 000 további halálesetet fog okozni 2030 és 2050 között¹⁴, mivel világszerte körülbelül 7 millió korai elhalálozást okoz a légszennyezés, és mivel a becslések szerint a közvetlen egészségkárosodás, többek között a mentális egészség romlásának költségei 2030-ig elérhetik a 2–4 milliárd USD összeget évente;

---

¹³ Az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési stratégiájának titkársága, „The human costs of disasters: an overview of the last 20 years 2000–2019” (A katasztrófák emberi életre gyakorolt hatása: az elmúlt 20 év áttekintése, 200–2019), <https://www.undrr.org/media/48008/download>

¹⁴ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health#:~:text=Climate%20change%20affects%20the%20social,malaria%2C%20diarrhoea%20and%20heat%20stress>

- K. mivel az UNDRR által közzétett globális értékelő jelentés (GAR 2022) szerint az elmúlt két évtizedben évente 350–500 közepes vagy nagy léptékű katasztrófa történt, és az előrejelzések szerint a katasztrófák száma 2030-ra eléri az évi 560-at, vagyis a napi 1,5 katasztrófát;
- L. mivel az éghajlatváltozás a környezetkárosodás egyik fő előidézője, ami negatív hatással van az élelmezésbiztonságra és a vízellátás biztonságára, a természeti erőforrásokhoz való hozzáférésre, valamint károsítja az emberi egészséget; mivel a vízhiány, az áradások és az aszályok kulcsfontosságú kockázatok Európában, és a vízhiány az áttételes és tovagyűrűző hatások révén számos ágazatot érint Unió-szerte; mivel a víz hatékony felhasználásának javítását célzó intézkedések kulcsfontosságú alkalmazkodási lehetőségek; mivel a reziliens és zöld társadalom biztosítása érdekében Európában és Európán kívül digitális megoldásokat kell alkalmazni; mivel minden érdekelt felet és ágazatot mozgósítani kell a vizet intelligens módon felhasználó társadalom megvalósítása érdekében, foglalkozva egyúttal az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, az élelmezés- és vízbiztonsággal, a biológiai sokféleség védelmével, valamint az erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaság támogatásával is; mivel az Uniónak és a tagállamoknak is ezt a megközelítést kell tovább fejleszteniük, különösen az európai szomszédságpolitikán, az Unió külső fellépésén, valamint az ENSZ napirendjén keresztül;
- M. mivel az éghajlattal kapcsolatos egészségügyi, megélhetési, élelmezésbiztonsági, vízellátási és gazdasági növekedési kockázatok az előrejelzések szerint sokkal számottevőbbek lesznek 2 °C-os globális felmelegedés esetén; mivel a globális felmelegedés 2 °C-hoz képest 1,5 °C-ra való korlátozása várhatóan mérsékelni fogja a szárazföldi, édesvízi és tengerparti ökoszisztémákra gyakorolt hatásokat, és az emberek számára nyújtott szolgáltatásaik közül többet őriz meg; mivel ezért elengedhetetlen, hogy erőfeszítéseket tegyünk annak érdekében, hogy a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-nál nagyobb mértékben ne haladja meg az iparosodás előtti szintet;
- N. mivel a Párizsi Megállapodás preambulumban elismeri, hogy „fontos az összes ökoszisztéma, köztük az óceánok sértetlenségének biztosítása”, és mivel az UNFCCC 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja hangsúlyozza, hogy a részes feleknek elő kell segíteniük a fenntartható gazdálkodást, és valamennyi üvegházhatású gáz nyelőinek és tárolóinak megóvását és kapacitásuk megerősítését, beleértve a biomasszát, az erdőket és az óceánokat, valamint az egyéb szárazföldi, partvidéki és tengeri ökológiai rendszereket; mivel az IPBES biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentése hangsúlyozza, hogy a természet fenntartható használata elengedhetetlen ahhoz, hogy alkalmazkodjunk az éghajlati rendszer veszélyes, emberi eredetű befolyásolásához, illetve csökkentsük azt;
- O. mivel az óceánok megőrzése döntő fontosságú az éghajlati rendszerben betöltött szerepük – mint például a természetes és az emberi eredetű szén-dioxid (CO₂) és hő felvétele és újraelosztása, valamint az ökoszisztémák támogatása – szempontjából; mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek a változó éghajlattal összefüggésben az óceánról és a krioszféráról szóló 2019. évi különjelentése azt mutatja, hogy 1970 óta az óceánok fokozatosan felmelegedtek, és az éghajlati rendszerben a többlethő több mint 90%-át elnyelték; mivel az óceánok felmelegedése hatással van a part menti ökoszisztémákra, ami fokozott tengeri hőhullámokhoz,

elsavasodáshoz, oxigénvesztéshez, sósvíz-betöréshez, valamint a tengerszint emelkedéséhez vezet;

- P. mivel a glasgow-i éghajlati paktum elismeri a nem részes felek, köztük a civil társadalom, az őslakos népek, a helyi közösségek, a fiatalok, a gyermekek, a helyi és regionális önkormányzatok és más érdekelt felek fontos szerepét a Párizsi Megállapodás céljainak eléréséhez való hozzájárulásban, valamint hangsúlyozza, hogy sürgős szükség van többszintű és együttműködésen alapuló fellépésre;
- Q. mivel az éghajlatváltozás közvetlenül vagy közvetve az emberi jogok, többek között az élethez, a vízhez és a megfelelő higiéniai létesítményekhez, az élelmiszerhez, az egészséghez és a lakhatáshoz való jog teljes körű gyakorlását is fenyegeti; mivel az emberek éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képessége elválaszthatatlanul kapcsolódik az alapvető emberi jogokhoz való hozzáférésükhöz, valamint azon ökoszisztémák egészségéhez, amelyekről megélhetésük és jóllétük függ; mivel a Nemzetközi Migrációs Szervezet szerint 2050-ig több mint 200 millió ember kényszerülhet migrációra az éghajlatváltozás hatásai miatt; mivel az éghajlatváltozással kapcsolatos belső migráció mértéke a legszegényebb és az éghajlat szempontjából leginkább veszélyeztetett régiókban lesz a legnagyobb; mivel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló globális fellépés drámaian, 2050-ig akár 80%-kal is lassíthatja a belső klímamenekültek számának növekedését¹⁵;
- R. mivel az elmúlt hét év (2015-től 2021-ig) a valaha feljegyzett legmelegebb éveket jelentette; mivel a tengerek szintje is rekordmagasságot ért el 2021-ben; mivel globális szinten 2013 és 2021 között átlagosan 4,5 mm-t emelkedett a tengerszint évente, és a Meteorológiai Világszervezet szerint a tengerszint számos régióban a globális átlagnál „lényegesen gyorsabban” emelkedik; mivel 2021-ben számoltak be első alkalommal esőzészről Grönland jégtakarójának legmagasabb pontján;
- S. mivel a világ népességének leggazdagabb 1%-ának egy főre jutó fogyasztási kibocsátása 2030-ban várhatóan még mindig 30-szor magasabb lesz, mint a globális egy főre jutó szint, miközben a világ népessége legszegényebb felének lábnyoma várhatóan mélyen e szint alatt marad¹⁶;
- T. mivel a legtöbb fejlődő ország minimális mértékben járul hozzá az éghajlatváltozást okozó légköri ÜHG-kibocsátáshoz; mivel az éghajlatváltozás hatásai növekedtek a fejlődő országokban; mivel egyértelműen elégtelenek azok az erőforrások, amelyeket az éghajlatváltozás negatív hatásainak kezelése, valamint az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség és a fenntartható fejlődés megvalósítása érdekében alkalmazkodási intézkedések céljából mozgósíthatnak;
- U. mivel az UNFCCC fejlődő országok igényeinek meghatározásáról szóló első jelentése

---

¹⁵Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank, Világbank, „Groundswell, Acting on Internal Climate Migration, Part II” (Erősödő hullámok – Fellépés a belső klímamigrációval szemben, II. rész), 2021
<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/36248>

¹⁶Európai Környezetpolitikai Intézet (IEEP) és Oxfam, „Carbon Inequality in 2030” (Szén-dioxid-egyenlőtlenség 2030-ban), 2021. november
<https://oxfamilibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/621305/bn-carbon-inequality-2030-051121-en.pdf>

megállapítja, hogy a fejlődő országoknak a nemzetileg meghatározott hozzájárulások (NDC-k) végrehajtásával kapcsolatos költségei 5,8 billió USD és 5,9 billió USD között mozognak, amelyből 502 milliárd USD-t nemzetközi finanszírozási forrásokat igénylő igényként azonosítottak;

- V. mivel 2020-ban a Global Witness 227 föld- és környezetvédő meggyilkolását jegyezte fel, akiknek 71%-a azon dolgozott, hogy megvédje a világ erdőit az erdőirtással és az ipari fejlődéssel szemben, míg mások a folyók, part menti területek és óceánok védelméért végzett munkájuk során veszítették életüket; mivel 2020-ban a föld- és környezetvédők elleni erőszak túlnyomórészt a világ déli országaiban összpontosult, és az összes regisztrált halálos támadás kevesebb mint 1%-át dokumentálták a világ északi részén; mivel 2015 és 2019 között az összes halálos támadás több mint egyharmada az őslakos népekre irányult, annak ellenére, hogy az őslakos közösségek a világ népességének csupán 5%-át teszik ki¹⁷;
1. emlékeztet arra, hogy az éghajlati és biodiverzitási válság az egyik legjelentősebb kihívás, amellyel az emberiség szembesül, és ezért világszerte az összes kormánynak és szereplőnek minden erejével azon kell lennie, hogy e válságokat – szorosan összefüggőként kezelve – sürgősen leküzdjék; hangsúlyozza, hogy a globális felmelegedés korlátozásával és a biológiai sokféleség csökkenésének megelőzésével kapcsolatos közös felelősségünk teljesítéséhez, és ezáltal bolygónk egészének, valamint a jelenlegi és jövőbeli generációk jólétének megőrzéséhez nemzetközi együttműködésre, a regionális és helyi önkormányzatok, vállalkozások és más nem állami szereplők bevonására, szolidaritásra, igazságos átmenetre, tudományos alapokon nyugvó koherens fellépésre, valamint a törekvések fokozására és a szakpolitikák e törekvésekkel való összehangolására irányuló szilárd elkötelezettségre van szükség;
  2. aggodalmát fejezi ki a kibocsátási szakadékról szóló 2021. évi UNEP-jelentés megállapításai és annak 2021. november 4-én kiadott kiegészítése miatt, különös tekintettel arra, hogy a COP26 előtt és annak során tett ambiciózusabb éghajlat-politikai kötelezettségvállalások ellenére az előrejelzett kibocsátások alapján a világ továbbra is a 2,7 °C-os hőmérséklet-emelkedés felé vezető úton halad, még akkor is, ha a bejelentett 2030-as nemzeti éghajlati célokat más enyhítő intézkedésekkel együtt teljes mértékben végrehajtják, messze alulmúlva a Párizsi Megállapodás azon célkitűzéseit, hogy a globális felmelegedést jóval 2 °C alatt, lehetőleg 1,5 °C-on tartsák; riasztónak tartja, hogy a kibocsátások továbbra is növekednek, és egyre nő a kibocsátási szakadék; mivel a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásához az üvegházhatást okozó gázok globális kibocsátásának gyors, mélyreható és tartós csökkentése szükséges, többek között 2030-ra a globális szén-dioxid-kibocsátás 2019-es szinthez képest 43%-kal való csökkentését; emlékeztet arra, hogy a glasgow-i éghajlati paktum elfogadásával valamennyi fél elismerte, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedésének az iparosodás előtti szinthez viszonyítva 1,5 °C-ra való korlátozása jelentősen csökkentené az éghajlatváltozás kockázatait és hatásait;

---

¹⁷ Global Witness, „Last Line of Defence, The industries causing the climate crisis and attacks against land and environmental defenders” (Utolsó védvonal – Az éghajlati válságot és a föld- és környezetvédők ellen irányuló támadásokat okozó iparágak), 2021. szeptember <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/environmental-activists/last-line-defence/>

3. hangsúlyozza, hogy a kibocsátási szakadékról szóló 2021. évi UNEP-jelentés szerint a fosszilis tüzelőanyagokból, a hulladékágazatból és a mezőgazdasági ágazatból származó metánkibocsátás csökkentése rövid távon hozzájárulhat a kibocsátási szakadék megszüntetéséhez és a felmelegedés csökkentéséhez, de hangsúlyozza, hogy ennek elérése érdekében sürgősen szükség van olyan szabályokra, amelyek egyértelműek és céljuk a tényleges kibocsátáscsökkentés elérése, és amelyeket az előrehaladás nyomon követésére és az átláthatóság biztosítására irányuló intézkedések támogatnak;
4. kiemeli, hogy egyre több ország kötelezi el magát az évszázad közepére kitűzött nettó nulla kibocsátási célok mellett, de hangsúlyozza, hogy ezeket a kötelezettségvállalásokat sürgősen határozott rövid távú célokká, politikákká és fellépésekké kell alakítani, amelyeket pénzügyi forrásokkal kell támogatni és bele kell foglalni azokat a felülvizsgált nemzetileg meghatározott hozzájárulásokba 2030-ra vonatkozó magasabb éghajlat-politikai célok formájában annak érdekében, hogy a globális kibocsátások a lehető leghamarabb tetőzhessenek; egyetért az UNEP azon értékelésével, hogy számos nemzeti éghajlat-politikai terv 2030 utánra halasztja a fellépést, valamint hogy a hosszú távú nulla nettó kibocsátásra vonatkozó vállalások közül sok jelentős kétértelműséget foglal magában és hiányzik belőle az átláthatóság;
5. mély aggodalommal veszi tudomásul a Meteorológiai Világszervezet legutóbbi, az éghajlatváltozás helyzetéről szóló jelentését, amely szerint 2021-ben négy fő éghajlati mutató – a tengersizint emelkedése, az óceánhő, az óceánok elsavasodása és az üvegházhatású gázok koncentrációja – rekordot döntött;

A glasgow-i éghajlati paktum és a sarm-es-sejki COP27

6. tudomásul veszi a COP26 során elért eredményeket és a glasgow-i éghajlati paktumot; hangsúlyozza azonban, hogy a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozása csak akkor érhető el, ha ebben a kritikus évtizedben, 2030 előtt sürgős fellépésre kerül sor; hangsúlyozza, hogy a COP26 felkérte a részes feleket, hogy a különböző nemzeti körülmények figyelembevételével 2022 végéig vizsgálják felül és erősítsék meg a nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikban szereplő 2030-as célokat, hogy azok összhangban legyenek a Párizsi Megállapodás hőmérsékleti célkitűzésével; határozottan sürgeti az UNFCCC valamennyi részes felét, hogy a COP27-ig növeljék nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikat annak érdekében, hogy megszüntessék az ambíciók közötti szakadékot, és politikáikat az ezzel a törekvéssel összeegyeztethető pályához igazítsák; kéri az Uniót és a G20-csoport nemzeteit, hogy vállaljanak vezető szerepet ebben a tekintetben;
7. üdvözlözi a COP26 döntését, amely szerint munkaprogramot hoznak létre az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló törekvések fokozása és e kritikus évtizedben való végrehajtása érdekében, a globális értékelést kiegészítő módon, évente frissítik a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló összefoglaló jelentést minden COP előtt, és évente magas szintű miniszteri kerekasztalt hívnak össze a 2030 előtti törekvésekre vonatkozóan; sürgeti a COP27-et, hogy fogadja el ezt a munkaprogramot, és biztosítsa az ambíciók éves felülvizsgálatát, amely tükrözi a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteket és a felek lehető legmagasabb szintű ambícióit; hangsúlyozza, hogy a feleknek felül kell vizsgálniuk és növelniük kell nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikat mindaddig, amíg azok összhangban nem állnak a

globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásával összeegyeztethető pályával;

8. üdvözlí, hogy Glasgow-ban véglegesítették a Párizsi Megállapodás szabálykönyvét, hangsúlyozza, hogy a szabálykönyv végrehajtásának célja az erős környezeti integritás biztosítása és a lehető legnagyobb ambíció elérése;
9. üdvözlí, hogy a glasgow-i éghajlati paktum hangsúlyozza az alkalmazkodás fontosságát és a fellépés fokozásának szükségességét az alkalmazkodóképesség növelése, az ellenálló képesség megerősítése és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság csökkentése érdekében; megjegyzi ebben a tekintetben, hogy az elmúlt évben 47 ország nyújtott be alkalmazkodási közleményt vagy nemzeti alkalmazkodási tervet, és a többi országtól is azt várja, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban nyújtsák be közleményeiket; üdvözlí a veszteségekről és károkról szóló új glasgow-i párbeszéd elindítását annak érdekében, hogy elhárítsák, minimálisra csökkentsék és kezeljék az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaival összefüggő veszteségeket és károkat;
10. tudomásul veszi az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására vonatkozóan a COP26 során tett vállalásokat, de sajnálja, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának megvalósítását célzó 2021. évi terv azt mutatta, hogy a jelenlegi globális 100 milliárd USD célt valószínűleg csak 2023-ban, az eredeti határidő után három évvel érik el; rámutat a növekvő finanszírozási hiányra, különösen az alkalmazkodásra vonatkozóan; sürgeti a fejlett országokat, köztük az EU-t és tagállamait, hogy biztosítsák, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozását célzó 100 milliárd USD összegű célt már 2022-ben és átlagosan a 2020–2025 közötti időszakban el lehessen érni és folyósítani lehessen, valamint hogy részletesebben határozzák meg az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására vonatkozó, 2025 utáni új cél felé vezető utat; hangsúlyozza, hogy a múltbeli kibocsátások nagy részéért felelős fejlett országok általi finanszírozás szintén kulcsfontosságú lesz az éghajlatváltozás mérséklésére vonatkozó célokról szóló ambiciózusabb párbeszéd iránti bizalom kiépítéséhez;
11. kiemeli, hogy a COP27 helyszínéül szolgáló ország az éghajlatváltozás által leginkább érintett régiók közé tartozik; megjegyzi, hogy a Földközi-tenger medencéje a globális átlagnál 20%-kal gyorsabban melegszik, és hogy a régió a világ egyik fő éghajlatváltozási csomópontja, ahol az előrejelzések szerint 20 éven belül 250 millió embert fog sújtani a vízszegénység¹⁸; hangsúlyozza, hogy a Földközi-tenger a világ leggyorsabban felmelegedő tengerévé válik¹⁹, ami következményekkel jár a fontos gazdasági ágazatokra és az egész tengeri ökoszisztémára nézve, és visszafordíthatatlan változásokat okoz az ökoszisztéma és a fajok tekintetében; felhívja az a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen lépjenek fel és működjenek együtt földközi-tengeri partnereikkel egy ambiciózus alkalmazkodási intézkedés kidolgozása, valamint az

---

¹⁸ Mediterranean Experts on Climate and environmental Change, Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region, 2019 (A földközi-tengeri térséggel foglalkozó szakértők az éghajlati és környezeti változásokról, „A földközi-tengeri térségben fellépő éghajlati és környezeti változásokból eredő kockázatok”) https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2019/10/MedECC-Booklet_EN_WEB.pdf

¹⁹ „The Climate Change Effect in the Mediterranean. Six Stories from an Overheating Sea” (Az éghajlatváltozás hatása a Földközi-tengeren – Hat történet egy túlmelegedő tengerről), WWF Mediterranean Marine Initiative, Róma, Olaszország, 2021.

éghajlatváltozás mérséklését célzó fellépés vezetése érdekében;

12. emlékeztet annak fontosságára, hogy valamennyi fél vegyen részt az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCCC) döntéshozatali folyamataiban; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országok és a legkevésbé fejlett országok küldöttei és a civil társadalom képviselői teljes körű részvételének lehetővé tétele érdekében javítani lehetne az UNFCCC keretében jelenleg alkalmazott döntéshozatali folyamatot; alapvető fontosságúnak tartja, hogy az éghajlatváltozás által leginkább sújtott országok szempontjait meghallgassák, és foglalkozzanak azokkal; felhívja ezért a COP27 elnökségét és a jövőbeli elnökségeket, hogy tárjanak fel további módokat a fejlődő országok hatékony és érdemi részvételének biztosítására, és különítsenek el további forrásokat erre; emlékeztet az egyiptomi emberi jogi helyzettel kapcsolatos korábbi álláspontjára; tudomásul veszi, hogy számos civil társadalmi szervezet aggodalmát fejezte ki a civil társadalomnak az egyiptomi COP konferencián való elszigeteltsége, valamint a tüntetések és a civil társadalom részvétele előtt álló akadályok miatt; felhívja az UNFCCC-t és az egyiptomi hatóságokat, hogy biztosítsák a polgárok és a civil társadalmi szervezetek méltányos hozzáférését és teljes körű részvételét a COP27 konferencián;
13. üdvözli, hogy a glasgow-i éghajlati paktum elismeri a nem részes felek, köztük a civil társadalom, az őslakos népek, a helyi közösségek, a fiatalok, a gyermekek, a helyi és regionális önkormányzatok és más érdekelt felek fontos szerepét az egyezmény és a Párizsi Megállapodás céljainak eléréséhez való hozzájárulásban; elismeri a fiatalok éghajlatváltozás elleni harcban betöltött fontos szerepét; ezért sürgeti a részes feleket és az érdekelt feleket, hogy biztosítsák a fiatalok érdemi részvételét és képviseletét a multilaterális, nemzeti és helyi döntéshozatali folyamatokban; emlékeztet különösen arra, hogy a városok kulcsszerepet játszanak az ÜHG-gázok kibocsátásának csökkentésében, és üdvözli, hogy világszerte egyre több város és régió kötelezi el magát a nettó nulla kibocsátási célok mellett, valamint különösen azt, hogy a klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó uniós küldetésben részt vevő 100 európai város kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra klímasemlegessé és innovációs központokká váljanak, ami lehetővé teszi, hogy 2050-re minden uniós város és környéke kövesse ezt a példát;
14. hangsúlyozza, hogy a globális átlaghőmérséklet-növekedés 1,5 °C-ra korlátozásának biztosítása érdekében valamennyi fél tényleges részvétele szükséges, amihez kezelni kell a hagyományos vagy egymással ütköző érdekek kérdését; aggodalmát fejezi ki különösen amiatt, hogy egyes nagy szennyezők a COP-kon való jelenlétüket arra használták fel, hogy aláássák a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit; komolyan aggódik amiatt, hogy az UNFCCC nem tesz lépéseket, hogy végre foglalkozzon az összeférhetlenség kérdésével a nem részes félnek számító érdekelt felekkel való együttműködés tekintetében; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vállaljanak vezető szerepet ebben a folyamatban annak érdekében, hogy megvédjék az UNFCCC döntéshozatali folyamatát a Párizsi Megállapodás céljaival ellentétes érdekektől;
15. üdvözli a globális éghajlatvédelmi fellépés marrákesi partnerségének továbbfejlesztését, a nem állami szereplők és a szubnacionális kormányzatok azonnali éghajlat-politikai fellépésre ösztönzésének tereként, valamint üdvözli a partnerség 2022. évi munkaprogramjának elfogadását; elismeri a „Race to Zero” és a „Race to Resilience”

kezdeményezéseket mint az alulról építkező kormányzás támogatásának kulcsfontosságú platformjait, amelyek megkönnyítik a szubnacionális szintű jelentéstételt és helyzetfelmérést;

Ambiciózus uniós éghajlat-politika

16. elvárja, hogy az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag, valamint az európai zöld megállapodás keretébe tartozó szakpolitikák megtegyék az Unió 2030-as célkitűzésének elérésére irányuló intézkedéseket, és az Uniót és tagállamait olyan pályára állítsák, hogy legkésőbb 2050-ig elérjék klímasemlegességet; emlékeztet arra, hogy az uniós klímarendelettel és a Párizsi Megállapodással, valamint a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekkel összhangban az Európai Uniónak fokoznia kell éghajlat-politikai fellépését mind az éghajlatváltozás mérséklése terén – a globális felmelegedésnek az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C alatt tartása érdekében –, mind pedig az ellenálló képesség előmozdítását célzó alkalmazkodás terén; felhívja az EU-t, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek alapján aktualizálja nemzetileg meghatározott hozzájárulását, és a COP27 során növelje az ÜHG-kibocsátás csökkentésére vonatkozó célkitűzését; kéri, hogy az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagban a lehető legnagyobb ambíció jelenjen meg annak érdekében, hogy egyértelműen jelezzék az összes többi fél számára, hogy az EU készen áll arra, hogy igazságos, szociálisan kiegyensúlyozott, méltányos és költséghatékony módon hozzájáruljon a szakadék megszüntetéséhez, ami a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásához szükséges, figyelembe véve ugyanakkor a globális méltányosság és egyenlő bánásmód szempontjait, valamint az EU történelmi és jelenlegi felelősségét az éghajlati válságot okozó kibocsátásokért;
17. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi geopolitikai helyzet rávilágít arra, hogy sürgősen csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget és növelni kell a megújuló energiaforrások alkalmazását, valamint lehetőséget kínál az Unió ezzel kapcsolatos vezető szerepének megerősítésére;
18. ismételten hangsúlyozza, hogy az éghajlatvédelmi törekvéseket valamennyi uniós szakpolitikában és az azokat átültető intézkedésekben érvényesíteni kell, valamint hangsúlyozza, hogy az európai klímarendelet 6. cikkének (4) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, hogy értékelje minden intézkedéstervezet vagy jogszabályjavaslat, többek között a költségvetési javaslatok uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel való összhangját; sürgeti a Bizottságot, hogy ezt a rendelkezést az összes uniós szakpolitikai területen végzett hatásvizsgálat során teljes mértékben hajtsa végre; hangsúlyozza továbbá, hogy újra kell értékelni és össze kell hangolni az Unió és a tagállamok meglévő politikáit ezekkel a célkitűzésekkel, valamint elvárja, hogy az újonnan létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület hozzájáruljon ehhez az értékeléshez; üdvözlí az újonnan létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület 15 tagjának kinevezését; felhívja a tanácsadó testületet, hogy a lehető leghamarabb tegye közzé a globális felmelegedés 1,5 °C alatt tartására irányuló célkitűzéssel összeegyeztethető uniós ÜHG-költségvetésre vonatkozó értékelését, valamint elvárja, hogy a Bizottság teljes mértékben vegye figyelembe a tanácsadó testület tanácsát az üvegházhatást okozó gázokra vonatkozó indikatív uniós költségvetés és a 2030 utáni uniós éghajlat-politikai célok kidolgozásakor;

19. emlékeztet egy tagállam alkotmánybíróságának közelmúltbeli határozatára, amely szerint az éghajlat védelme nem lehet politikai mérlegelés tárgya, és az alkotmány környezetvédelmi rendelkezései alkotmányos kötelezettséget rónak az államra a klímasemlegesség elérése érdekében;
20. hangsúlyozza, hogy az uniós polgárok határozottan támogatják az éghajlat-politikai fellépés fokozását, mivel a legutóbbi Eurobarométer felmérés szerint minden második európai (49%) az éghajlatváltozást tekinti az Unió jövője előtt álló legnagyobb globális kihívásnak;
21. hangsúlyozza, hogy valamennyi éghajlat-politikát a klímasemlegességre való méltányos átállás elvével összhangban, valamint a civil társadalommal és a szociális és gazdasági partnerekkel szoros együttműködésben kell megvalósítani; úgy véli ezért, hogy nagyobb átláthatóság, a szociális partnerségek és a civil társadalmi szerepvállalás helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten történő megerősítése elengedhetetlen ahhoz, hogy a társadalom valamennyi szektorában igazságos, inkluzív és szociálisan fenntartható módon valósuljon meg a klímasemlegesség;

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a veszteségek és károk

22. üdvözi az Alkalmazkodási Alap és a legkevésbé fejlett országok alapja számára Glasgow-ban tett új pénzügyi vállalásokat; megjegyzi azonban, hogy az éghajlatváltozás mérsékléséhez nyújtott támogatás továbbra is nagyobb, mint az alkalmazkodás támogatása, és határozottan támogatja a fejlett országok arra irányuló felhívását, hogy a jobb egyensúly elérése érdekében a glasgow-i éghajlati paktummal összhangban 2025-ig növeljék a 2019-es szint legalább kétszeresére az alkalmazkodásra közösen nyújtott finanszírozást; sajnálja, hogy hét évvel a Párizsi Megállapodás után sem sikerült meghatározni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás globális célját; üdvözi a COP26 konferencián elfogadott és elindított sarm-es-sejk-i munkaprogramot az alkalmazkodás globális céljáról; hangsúlyozza a támogatásokon alapuló alkalmazkodási finanszírozás fontosságát; sürgeti az Uniót, hogy 2021 és 2027 között évről évre növelje a Globális Európa eszköz keretében alkalmazkodásra nyújtott finanszírozás arányát; hangsúlyozza, hogy szükség van az erőfeszítések növelésére a cél olyan mérhető eredményekké alakításának érdekében, amelyek többek között biztosítják az éghajlati és katasztrófakockázatok és az azokhoz kapcsolódó alkalmazkodási szükségletek és költségek több szinten történő átfogó megértését, növelik a következetes és összehasonlítható adatok rendelkezésre állását, meghatározzák és javítják a végrehajtási eszközök, többek között a pénzügyi és technológiai támogatás biztosítását és azok hozzáférhetőségét, valamint olyan közös mennyiségi és minőségi mértékegységeket, módszereket és megközelítéseket hoz létre, amelyekkel időben nyomon követhető a cél elérése felé való haladás; ezzel összefüggésben kiemeli a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretet és annak nyomonkövetési és jelentéstételi rendszerét;
23. ismételten hangsúlyozza, hogy a rövid, közép- és hosszú távú, alkalmazkodást célzó intézkedések elkerülhetetlenül szükségesek valamennyi ország számára, ha minimálisra kívánják csökkenteni az éghajlati és biodiverzitási válság negatív hatásait, és el akarják érni az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát és a fenntartható fejlődést, figyelembe véve a fejlődő országoknak, különösen a legkevésbé fejlett országoknak és a

fejlődő kis szigetállamoknak az éghajlatváltozás hatásaival szembeni kifejezett sebezhetőségét; hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodási intézkedések számos előnnyel járhatnak, például javíthatják a mezőgazdasági termelékenységet, az innovációt, az egészséget és jóllétet, az élelmezésbiztonságot, a megélhetést és a biológiai sokféleség megőrzését, valamint csökkenthetik a kockázatokat és károkat; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy fokozzák az alkalmazkodási intézkedéseket kötelező alkalmazkodási tervek, az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság értékelése és éghajlati stresszteszttek révén helyi, regionális és nemzeti szinten, valamint a helyi irányítású megközelítések támogatása révén, a helyi önkormányzatok és helyi civil társadalom bevonásával annak érdekében, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsák a Párizsi Megállapodás alkalmazkodási célját, és biztosítsák, hogy az uniós alkalmazkodási politikák megfelelő mértékben védjék a közösségeket és ökoszisztémákat az Unió területén az éghajlatváltozás hatásaitól; további előrelépésre szólít fel az új uniós alkalmazkodási stratégia terén, és hangsúlyozza annak a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégiával és az alkalmazkodásra vonatkozó, az európai klímarendeletről eredő új szabályozási kerettel való kapcsolatának fontosságát; ismételten felszólít ezek ambiciózus végrehajtására, beleértve nemzetközi összetevőik végrehajtását is;

24. hangsúlyozza, hogy bár az éghajlatváltozás globális probléma, már most is különbözőképpen érinti az egyes régiókat, valamint hogy a helyi önkormányzatok kulcsfontosságú szereplők az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítésében, mivel közelebb állnak a lakossághoz; hangsúlyozza, hogy a hatékony és célzott megoldásokhoz szükség van a pénzügyi források helyi szintre való hatékonyabb irányítására, valamint ebben az értelemben üdvözi az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos küldetést, amely legalább 150 európai régiót és közösséget támogat az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség 2030-ig történő megvalósítása érdekében; felszólít a regionális és decentralizált megközelítés támogatására az éghajlatváltozás hatásaira való reagálás és az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához való hozzáférés terén a fejlődő országokban annak érdekében, hogy a helyi hatóságok, a helyi civil társadalmi szervezetek és a környezetvédők nagyobb szerepet kapjanak az éghajlatváltozás hatásainak kezelése és a legkiszolgáltatottabbak elérése terén;
25. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által 2021. február 24-én elfogadott uniós alkalmazkodási stratégia kifejezi a Bizottság azon célkitűzését, hogy növelje az erőforrásokat és tovább mozgósítsa a nagyléptékű alkalmazkodási finanszírozást, és hogy különös figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy a pénzügyi források eljussanak a fejlődő országok legkiszolgáltatottabb közösségeihez;
26. hangsúlyozza, hogy a korai előrejelző rendszerek kritikus fontosságúak a hatékony alkalmazkodás szempontjából, de azok csak a Meteorológiai Világszervezet tagjainak kevesebb mint fele számára állnak rendelkezésre; támogatja a WMO-nak a COP27-en jóváhagyandó javaslatát, hogy a korai előrejelző rendszerek a következő öt évben mindenkire elérjenek; reméli, hogy a korai előrejelző szolgáltatásokra vonatkozó kezdeményezést gyorsan végrehajtják, különösen azzal a céllal, hogy minél több ember életét megmentésük;
27. hangsúlyozza, hogy a zöld infrastruktúrák a természet és az ökoszisztémák védelme, a

természetes élőhelyek és fajok megőrzése és helyreállítása, a jó ökológiai állapot fenntartása, a vízgazdálkodás és az élelmezésbiztonság révén hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, valamint a katasztrófakockázat csökkentéséhez; megjegyzi, hogy a zöld infrastruktúra kiépítése az egyik leghatékonyabb, a városokban végrehajtható formája az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak, mivel enyhíti az éghajlatváltozás negatív hatásait és az egyre gyakoribb szélsőséges időjárási jelenségeket – például a hőhullámokat, erdőtüzeket, súlyos esőzések, áradásokat és aszályokat –, kiegyenlíti a szélsőséges hőmérsékleteket és javítja a városi területeken élő lakosok életminőségét, többek között mentális és fizikális egészségüket;

28. kiemeli az elsivatagosodás környezetre, társadalomra és gazdaságra gyakorolt közép- és hosszú távú pusztító hatásait, azt, hogy egyes területeken elnéptelenedéshez vezet, valamint azt, hogy közös megközelítésekre van szükség e jelenség megfelelő megelőzéséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, illetve annak megszüntetéséhez; emlékeztet ezért a vízgazdálkodás alapvető fontosságára az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a víz- és élelmezésbiztonság védelme, a biológiai sokféleség védelme és az egészséges talaj támogatása szempontjából is; hangsúlyozza ezért az uniós vízügyi keretirányelv gyors és teljes körű végrehajtásának szükségességét célkitűzéseinek elérése és az európai vízkészlet jobb kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy teljes mértékben meg kell valósítani a körforgásos folyamatok révén történő víz- újrafelhasználást és hatékony vízhasználatot az egész gazdaságban és társadalomban, a víz értékének kiaknázása és a mennyiségre és minőségre vonatkozó vízbiztonság biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a digitális megoldások hozzájárulhatnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz azáltal, hogy javítják a vízhiány, az árvizek és a vízszennyezés előrejelzésének képességét, és támogatja ezen eszközök alkalmazását;
29. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás az emberi lakóhelyelhagyás fő mozgatórugói és fenyegetéseket megsokszorozó tényezők, amelyek kihatnak az emberek biztonságára és a társadalmi-politikai stabilitásra; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást szolgáló kapacitások elégtelensége fegyveres konfliktusokhoz, élelmiszerhiányhoz, természeti katasztrófákhoz és az éghajlatváltozás okozta lakóhelyelhagyáshoz vezethet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el az éghajlatváltozás okozta kényszerű lakóhelyelhagyás által érintett személyek szükségleteit és kiszolgáltatottságát, és felszólít az uniós fejlesztési együttműködés és humanitárius politikák, valamint azok pénzügyi eszközeinek megerősítésére az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás támogatása, a reziliencia kiépítése, a katasztrófakockázat csökkentésének megerősítése és a humanitárius vészhelyzetekre való reagálás érdekében a növekvő szükségletek idején;
30. megjegyzi, hogy a Párizsi Megállapodás veszteségekkel és károkkal foglalkozó 8. cikke kimondja, hogy a feleknek együttműködésen alapuló megközelítést kell követniük az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaival összefüggő veszteségekkel és károkkal kapcsolatban; kiemeli ezért a globális támogató intézkedések fontosságát az éghajlatváltozás hatásainak különösen kiszolgáltatott területeken, például a part menti területeken és szigeteken, valamint ahol korlátozott alkalmazkodási kapacitás van; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy töltsenek be hídépítő szerepet a fejlett, a fejlődő

és a legkevésbé fejlett országok között, valamint hogy igyekezzenek növelni az ambiciózus koalíció munkáját az éghajlatváltozás hatásának mérséklése és az alkalmazkodás finanszírozásával, valamint a veszteségekkel és károkkal kapcsolatban; elismeri, hogy ezek nélkülözhetetlen elemei a globális éghajlati igazságosságnak;

31. megismétli, hogy a nemzetközi intézményeknek meg kell erősíteniük szervezeteiket, együttműködésüket és válságkezelésüket az éghajlatváltozásra való helyi és globális szintű jobb felkészültség érdekében, az éghajlatváltozáshoz való intézményes alkalmazkodás következő lépéseként;

Az éghajlati és biodiverzitási válság

32. hangsúlyozza, hogy fontos a természet és az ökoszisztémák védelme, megőrzése és helyreállítása a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében; emlékeztet továbbá arra, hogy a biológiai sokféleség döntő szerepet játszik abban, hogy az emberek fel tudják venni a harcot a globális felmelegedés ellen és alkalmazkodni tudjanak ahhoz, valamint abban, hogy növekedjen ellenálló képességük; úgy véli, hogy a természet alapú megoldások és az ökoszisztéma-alapú megközelítések kulcsfontosságú eszközök az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás támogatásához, a biológiai sokféleség és az erdők védelméhez és helyreállításához, valamint a katasztrófakockázat csökkentéséhez; hangsúlyozza, hogy a leromlott ökoszisztémák lehető leggyorsabb helyreállítása és a Föld szárazföldi, édesvízi és óceáni élőhelyei 30–50%-ának hatékony és méltányos megőrzése révén – az emberi jogok és az őslakos népek jogainak védelme és erősítése mellett – a társadalom profitálhat a természet szén-dioxid-elnyelési és szén-dioxid-tárolási képességéből; hangsúlyozza, hogy szükség van arra, hogy felgyorsítsuk a fenntartható fejlődés irányába tett előrelépést, de ehhez elengedhetetlen a megfelelő finanszírozás és politikai támogatás;
33. hangsúlyozzák az erdők, a biológiai sokféleség és a fenntartható földhasználat kritikus és egymástól kölcsönösen függő szerepét abban, hogy a világ teljesíteni tudja fenntartható fejlődési céljait; hangsúlyozza ezért, hogy sürgősen szükség van az erdőirtás és a talajdegradáció megállítására és visszafordítására, hogy ily módon hozzájáruljanak a nettó éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez;
34. megismétli a több mint 3,6 milliárd hektár erdővel rendelkező 141 ország kormányának azon ígéretét, hogy 2030-ig véget vetnek az erdőirtásnak és visszafordítják azt;
35. megismétli, hogy a nagy szén-dioxid-elnyelő képességgel rendelkező ökoszisztémák szigorú megőrzése és helyreállítása olyan válaszlehetőség, amely azonnali hatással és számos előnnyel jár az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás terén; elismeri, hogy az erdők kulcsfontosságú szerepet játszanak az éghajlat és a biológiai sokféleség védelmében; kiemeli, hogy az erdők hozzájárulnak az éghajlatváltozás negatív hatásainak enyhítésére és az azokhoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítésekhez;
36. hangsúlyozza, hogy a földhasználati ágazatra – többek között a mezőgazdaság és az erdészet fontos elsődleges termelési tevékenységeire – vonatkozó ágazati politikáknak és éghajlat-politikának megfelelően és a természetes és féltermészetes ökoszisztémák természetes alkalmazkodási képességeivel szinergiában kell működniük, és a lehető legnagyobb mértékben javítaniuk kell a túlnyomórészt kultúrtájak alkalmazkodási

képességét; kiemeli azt a közelmúltbeli bírósági ítéletet, amelyben erdészek mint felperesek keresetet nyújtottak be az állam ellen a nemzeti erdészeti politika miatt, amely gyakorlatilag megtiltja számukra, hogy javítsák a gazdálkodás alatt álló erdők rezilienciáját, többek között azért, hogy eltántorítja őket a természetes regenerációtól²⁰;

37. emlékeztet arra, hogy az IPCC ötödik értékelő jelentése szerint az ismeretek őshonos, helyi és hagyományos formái a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, a biológiai sokféleség megőrzése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás fontos forrásai; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az őslakos közösségek földdel és az erőforrásokkal kapcsolatos közösségi jogai az éghajlatváltozás mérséklése érdekében, amint azt az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat és a 169. sz. ILO-egyezmény rögzíti, valamint hogy tiszteletben kell tartani a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvét;
38. hangsúlyozza, hogy az üzleti tevékenységek összefüggésében meg kell védeni a föld- és környezetvédelmet a környezet, a munkavállalói jogok, a földhöz fűződő jogok, az őslakos népek jogai, a megélhetés és a kultúrák hatékony és szilárd szabályozási védelmének biztosítása révén, beleértve a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvét is; üdvözli ebben a tekintetben a „a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításra” vonatkozó uniós kezdeményezéseket, valamint az egyes erdőirtással és erdőpusztulással összefüggő áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és az Unióból történő kiviteléről szóló rendeletre irányuló javaslatot; felhívja a feleket annak biztosítására, hogy a Párizsi Megállapodás végrehajtására vonatkozó, a COP27 konferencián tett kötelezettségvállalások igazodjanak az üzleti tevékenységekre vonatkozó meglévő nemzetközi emberi jogi kötelezettségekhez és normákhoz;
39. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás a biológiai sokféleség csökkenésének és a talajromlás egyik fő közvetlen oka; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozásnak a természetre és a biológiai sokféleségre, az ökoszisztémákra, az óceánokra, az egészségre és az élelmezésbiztonságra gyakorolt negatív hatásai az előrejelzések szerint az elkövetkező évtizedekben kritikussá válnak; kiemeli, hogy erősebb, kötelező erejű és ambiciózusabb nemzetközi keret van szükség a globális biológiai sokféleség védelme, jelenlegi csökkenésének megállítása, és lehető legnagyobb mértékű helyreállítása érdekében; e tekintetben elismeri a 2022 decemberében a kanadai Montrealban tartandó, a biológiai sokféleséggel foglalkozó konferencia fontosságát; kéri az IPCC-t és az IPBES-t, hogy folytassák és erősítsék meg együttműködésüket és közös munkájukat, hogy a politikai döntéshozók számára biztosítsák a legfrissebb tudományos eredményeket a kettős és biológiai sokféleséget érintő válságra, valamint azok kezelésére vonatkozóan; kéri továbbá az UNFCCC-t, hogy partnerségben dolgozzon együtt az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményével és az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjával (UNDP) egy egységes keretrendszer létrehozásán a klímasemlegesség és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség, a biológiai sokféleség megőrzése, valamint a fenntartható fejlődés számára;

---

²⁰ <https://www.klimazaloba.cz/wp-content/uploads/2021/04/Klimaticka%CC%81-z%CC%8Caloba.pdf>

40. ösztönzi a részes feleket, hogy a glasgow-i éghajlati paktummal összhangban integrált megközelítésen keresztül foglalkozzanak a biológiai sokféleséggel nemzeti, regionális és helyi politikai és tervezési döntéseikben; ebben a tekintetben kéri az UNFCCC-t, hogy partnerségben dolgozzon együtt az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményével és az UNDP-vel egy egységes keretrendszer létrehozásán a klímasemlegesség és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség, a biológiai sokféleség megőrzése, valamint a fenntartható fejlődés számára; üdvözli a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020 utáni globális keretről szóló edinburgh-i nyilatkozatot, amely példaként szolgál az inkluzív „összkormányzati” megközelítésre;
41. kéri a feleket, hogy folytassák az óceánokról és az éghajlatváltozásról szóló párbeszéddel kapcsolatos munkát konkrét, cselekvésorientált célok kitűzésével, az óceán és az éghajlat közötti kapcsolat legfontosabb és legsürgetőbb kérdéseinek kezelésével, valamint az országok – különösen a part menti országok – arra való ösztönzésével, hogy az egyéb cselekvések mellett foglalják bele a megfelelő kötelezettségvállalásokat a nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba, a nemzeti alkalmazkodási tervekbe, a hosszú távú stratégiákba és a globális helyzetértékeléshez küldött jelentésekbe;

Fenntartható éghajlati finanszírozás

42. kiemeli, hogy továbbra is az Unió és tagállamai biztosítják az éghajlatváltozással kapcsolatos közfinanszírozás legjelentősebb forrásait; elismeri az éghajlatváltozás elleni sikeres küzdelem finanszírozásának fontosságát az éghajlat-politikai fellépésekben, különösen, mivel számos fejlődő országnak feltételekhez kötött nemzetileg meghatározott hozzájárulásai vannak, amelyek elérése az elegendő pénzügyi támogatástól függ; üdvözli ezért, hogy 2025-re új kollektív számszerűsített célt határoznak meg az éghajlatváltozás elleni küzdelem további és megfelelő finanszírozására vonatkozóan, amelynek messze meg kell haladnia a 2020-as 100 milliárd USD éves célt, valamint figyelembe kell vennie a fejlődő országok szükségleteit és prioritásait; úgy véli, hogy az éghajlatváltozás mérséklésére, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, valamint a veszteségekre és károkra vonatkozó önálló célokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására vonatkozó új kollektív számszerűsített cél részeként meg kell vizsgálni; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli klímafinanszírozási céloknak a felek hozzájárulásának megállapítása során figyelembe kell venniük a fejlődő országok szükségleteit, valamint a Párizsi Megállapodás méltányossági elvét; e tekintetben hangsúlyozza, hogy egyértelműen prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás elleni küzdelem támogatásalapú finanszírozását annak biztosítása érdekében, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása ne járuljon hozzá a fejlődő országok fenntarthatatlan adósságszintjéhez; ismételten kéri, hogy hozzanak létre egy célzott uniós közfinanszírozási mechanizmust, amely további és megfelelő támogatást nyújt az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozási céljából való méltányos uniós részesedés megvalósításához; emlékeztet továbbá az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal (CBAM)²¹ kapcsolatos álláspontjára is, amely szerint az Uniónak legalább a CBAM-tanúsítványok értékesítéséből származó bevételek szintjének

---

²¹ P9_TA(2022)0248.

megfelelő éves összeggel kell finanszíroznia a legkevésbé fejlett országoknak a feldolgozóipar dekarbonizációjára irányuló erőfeszítéseit;

43. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy mérhetővé tegyék az alkalmazkodásra vonatkozó globális célt, és jelentős új forrásokat mobilizáljanak a fejlődő országok alkalmazkodására; aggodalommal állapítja meg, hogy az alkalmazkodási költségek és igények növekednek, és hogy ezek öt–tízszer nagyobbak, mint az alkalmazkodást célzó jelenlegi nemzetközi közfinanszírozás, ami az alkalmazkodást célzó finanszírozás hiányának növekedéséhez vezet; megjegyzi a magánfinanszírozás éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás felé irányítása nehézségekbe ütközik; kiemeli, hogy a jelenlegi globális pénzmozgások nem elégséges mértékűek a szükséges alkalmazkodási intézkedések végrehajtásához, különösen a fejlődő országokban, többek között amiatt, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás finanszírozásának jelentős részét kölcsönök formájában nyújtják; megjegyzi, hogy 2020-ban az éghajlatváltozás elleni küzdelem teljes uniós finanszírozásának 50%-át vissza nem térítendő támogatások formájában biztosították, és sürgeti az EU-t és valamennyi tagállamot, hogy növeljék a vissza nem térítendő támogatásokon alapuló finanszírozást, különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás esetében, és különösen a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok számára; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy vállalják az általuk az alkalmazkodásra nyújtott finanszírozás jelentős növelését, és a COP27 keretében terjesszenek elő egyértelmű tervet arra vonatkozóan, hogy miként érhető el a glasgow-i éghajlati paktumban megállapított cél, amely szerint 2025-ig a 2019-es szinthez képest kétszeresére kell növelni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás finanszírozását;
44. elismeri, hogy előrelépésre van szükség a veszteségek és károk kezelését célzó finanszírozás kérdésében; felhívja a feleket, hogy állapotodjanak meg új, megfelelő és további közfinanszírozási forrásokról, amelyek egyértelműen előnyben részesítik az éghajlatváltozás káros hatásaihoz kapcsolódó veszteségek és károk kezelését célzó támogatásokat; megjegyzi a magánfinanszírozás veszteségek és károk kezelése felé irányítása nehézségekbe ütközik; sürgeti az EU-t, hogy a COP27 előtt konstruktívan lépjen fel, többek között azáltal, hogy megvizsgálja egy ilyen eszköz létrehozásának módzatait, figyelembe véve a fejlődő országok arra irányuló javaslataiban meglévő intézményi megállapodásokat, hogy a COP27 során hozzanak létre egy, a veszteségek és károk finanszírozását szolgáló eszközt; felszólít arra, hogy a veszteségek és károk a jövőbeli COP-ok állandó napirendi pontjai legyenek, hogy egyértelmű tárgyalási mozgástér álljon rendelkezésre e kérdések nyomán követésére és az e téren történő előrelépésre, valamint hogy a santiago-i hálózat teljes körűen működőképesé váljon a veszteségek és károk megfelelő kezeléséhez nyújtott technikai segítségnyújtás hatékony katalizálása érdekében;
45. emlékeztet arra, hogy valamennyi félnek összeegyeztethetővé kell tennie a köz- és a magán-, a belföldi és a nemzetközi pénzmozgásokat a Párizsi Megállapodás 1,5 °C-os célkitűzéséhez vezető pályával; megismétli, hogy az Unióban és világszerte egyaránt sürgősen véget kell vetni a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának és az egyéb, környezetre káros támogatásoknak; kiemeli a glasgow-i éghajlati paktum azon kötelezettségvállalását, hogy felgyorsítja a kibocsátáscsökkentés nélküli szénenergia és a fosszilis tüzelőanyagok nem hatékony támogatásának fokozatos csökkentésére irányuló erőfeszítéseket; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem határozták meg, hogy

mi minősül „a fosszilis tüzelőanyagok nem hatékony támogatásának”, és hogy ez súlyosan veszélyezteti az ilyen kötelezettségvállalások hitelességét; megjegyzi, hogy a fosszilis tüzelőanyagok támogatása az EU-ban még mindig mintegy 55–58 milliárd eurót tesz ki évente; emlékeztet arra, hogy a Bizottság és tagállamok a 8. környezetvédelmi cselekvési program értelmében kötelesek a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló törekvéssel összhangban határidőt szabni a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos megszüntetésére, valamint kötelező erejű uniós keret létrehozására a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos megszüntetésének irányába tett tagállami előrehaladás nyomán követésére és az arról való jelentéstételre, megállapított módszertan alapján; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsanak végre konkrét politikákat és menetrendeket, valamint hozzanak konkrét intézkedéseket a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatásának a lehető leghamarabb, és legeslegkésőbb 2025-ig történő fokozatos megszüntetése érdekében; ösztönzi a többi felet, hogy hozzanak hasonló intézkedéseket, és dolgozzanak ki a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést; üdvözli a G7-ek azon kötelezettségvállalását, hogy 2022 végéig leállítják a fosszilis tüzelőanyagok fejlesztésének tengerentúli finanszírozását, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ezt a kötelezettségvállalást belföldön is alkalmazni kell; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az uniós szén-dioxid-árazási keret ne ösztönözze az ipari szennyezést; kiemeli az Innovációs Alap szerepét;

46. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a globális gazdaság sikeres dekarbonizációja érdekében a főbb nemzetközi pénzügyi intézmények mielőbb zöld finanszírozási megoldásokat fogadjanak el és fejlesszenek ki; emlékeztet az Európai Beruházási Bank (EBB) uniós klímabankként betöltött szerepére, valamint a közelmúltban elfogadott klímabank-ütemtervre és az aktualizált energiahitel-nyújtási politikára, továbbá az Európai Beruházási Bank (EBA) arra irányuló további erőfeszítéseire, hogy ösztönözze az éghajlatváltozással kapcsolatos beruházásokat; üdvözli az Európai Központi Bank elkötelezettségét amellet, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolásokat beépítse monetáris politikai keretébe; sürgeti a multilaterális fejlesztési bankokat, köztük az EBB-t és a fejlesztésfinanszírozási intézményeket – amelyek általában adósságnövelő eszközök formájában nyújtanak pénzügyi támogatást –, hogy alkalmazzanak felelős hitelnnyújtási és hitelfelvételi elveket, és portfólióikat hangolják össze a Párizsi Megállapodással, valamint gyűjtsenek és használjanak fel az éghajlati kockázatokra, sebezhetőségre és hatásokra vonatkozó jó minőségű adatokat annak érdekében, hogy a beruházásokat az 1,5 °C-hoz igazodó beruházások felé irányítsák; elismeri a Glasgow Financial Alliance for Net Zero (Glasgow-i pénzügyi szövetség a karbonsemlegességért) létrehozásának fontosságát és annak elkötelezettségét a feltörekvő gazdaságok karbonsemlegességre való átállásának támogatása iránt; ezzel összefüggésben üdvözli a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolókról szóló uniós megállapodást, amely kulcsfontosságú a pénzügyi támogatás kiépítéséhez;
47. támogatja a pénzügyminiszterek éghajlat-politikai koalíciójának munkáját, és valamennyi kormányt arra biztat, hogy fogadja el a koalíció azon kötelezettségvállalását, amely szerint a pénzügyminiszterek területéhez tartozó minden politikát és gyakorlatot összhangba kell hozni a Párizsi Megállapodás céljaival, továbbá hogy vezessen be tényleges szén-dioxid-árzást, a helsinki elvekben megállapítottak szerint;

48. üdvözlí a Nemzetközi Fenntarthatósági Standard Testület arra irányuló munkáját, hogy globális alapkövetelményeket dolgozzon ki a fenntarthatósági tájékoztatásra vonatkozóan annak érdekében, hogy több tőkét irányítsanak a tiszta technológiák és az éghajlatváltozással kapcsolatos beruházások felé;

Erőfeszítések valamennyi ágazatban

49. emlékeztet arra, hogy az európai klímarendelet kötelezettségvállalást tartalmaz az ágazatspecifikus éghajlat-politikai párbeszédék és partnerségek elősegítésére, a kulcsfontosságú érdekelt felek inkluzív és reprezentatív módon való összekötése által, annak érdekében, hogy az ágazatokat önkéntes indikatív ütemtervek kidolgozására és az Unió klímasemlegességi célkitűzésének 2050-ig történő elérésére való átállásuk megtervezésére ösztönözzék; hangsúlyozza, hogy ezek az ütemtervek értékes segítséget nyújthatnak az ágazatoknak a klímasemleges gazdaságra való átálláshoz szükséges beruházások megtervezésében, valamint a klímasemleges megoldások megvalósításában való ágazati szerepvállalás megerősítésére is szolgálhatnak;
50. felszólítja a részes feleket, hogy sürgősen lépjenek fel a metánkibocsátás ellen; üdvözlí az EU, az USA és számos más ország által a COP26 konferencián aláírt, a globális metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalást, amelynek célja, hogy 2030-ig a 2020-as szinthez képest 30%-kal csökkentse az emberi tevékenység által okozott összes metánkibocsátást, ami az első lépés az UNEP²² által ajánlott 45%-os csökkentési cél felé; sürgeti az aláíró feleket, hogy 2030-ig legalább 30%-kal csökkentsék területükön a metánkibocsátást, és fogadjanak el nemzeti intézkedéseket e cél elérése érdekében; megjegyzi, hogy a világ metánkibocsátásának körülbelül 60%-a olyan forrásokból származik, mint a mezőgazdaság, a hulladéklerakó telepek és a szennyvízkezelő létesítmények, valamint a fosszilis tüzelőanyagok termelése és csövezetékes szállítása; emlékeztet arra, hogy a metán erős üvegházhatású gáz, amely az éghajlatra gyakorolt hatását tekintve 100 éves időtartamon belül 28-szor, 20 éves időtartamon belül pedig 80-szor erősebb, mint a szén-dioxid; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a metánkibocsátás csökkentésére irányuló határozottabb fellépés az egyik legköltséghatékonyabb intézkedés az üvegházhatásúgáz-kibocsátás rövid távon történő csökkentésére; megjegyzi, hogy számos technológia és gyakorlat már elérhető a metánkibocsátás költséghatékony, alacsony vagy negatív költséggel járó csökkentéséhez; megjegyzi, hogy a mezőgazdaság metánkibocsátását elsősorban az állatállomány határozza meg, valamint hogy az állatállomány trágyából és emésztőrendszeri fermentációból származó kibocsátása az emberi eredetű metánkibocsátás mintegy 32%-át teszi ki; ezzel összefüggésben tudomásul veszi a Bizottság által 2021 decemberében előterjesztett, az energiaágazat metánkibocsátásának csökkentésére irányuló javaslatot; további kötelező erejű jogalkotási intézkedések elfogadására szólít fel a többi kibocsátó ágazat kibocsátásának kezelése érdekében, továbbá a metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelező erejű uniós célokra, valamint a metánnak a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokról szóló irányelvben a szabályozott szennyező anyagok közé történő felvételére szólít fel; megismétli arra irányuló felhívását, hogy foglalkozzanak az állatállomány sűrűségével az EU-ban az ÜHG-kibocsátás ambiciózus csökkentésének biztosítása érdekében ebben

---

²² Az UNEP globális metánfelmérése, 2021

az ágazatban; megismétli álláspontját, miszerint a fogyasztási szokásokban az egészségesebb élelmiszerek, étrendek és életmódok irányába kell elmozdulni, beleértve a fenntartható módon és regionálisan előállított növények és növényi alapú élelmiszerek fogyasztásának növelését, és hogy foglalkozni kell a hús és az extrém mértékben feldolgozott termékek túlzott fogyasztásával;

51. úgy véli, hogy a fenntartható mezőgazdasági termelési modellek globális standardalkotást igényelnek, ágazatközi, multidiszciplináris „Egy az egészség” koncepció²³ alkalmazásával, a fenntartható élelmiszerrendszerekre való átállás biztosítása, valamint a Párizsi Megállapodás és a glasgow-i éghajlati paktum kötelezettségvállalásainak teljesítése érdekében;
52. elismeri, hogy az éghajlatváltozás hozzá fog járulni az antibiotikum-rezisztencia növekedéséhez, és ezért globális megállapodásra szólítja fel a feleket az antimikrobiális szerek használatának csökkentése és a rezisztencia kialakulása kockázatának leküzdése érdekében;
53. hangsúlyozza, hogy a közlekedési ágazat az egyetlen olyan ágazat, amelyben 1990 óta uniós szinten nőtt a kibocsátás, és ez nem egyeztethető össze az uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel, amelyek a társadalom valamennyi ágazatától – többek között a légi közlekedési és a tengerhasznosítási ágazattól – a kibocsátás nagyobb mértékű és gyorsabb csökkentését követelik meg; úgy véli, hogy annak érdekében, hogy a nemzetileg meghatározott hozzájárulások összhangban legyenek a Párizsi Megállapodásban előírt, a gazdaság egészére vonatkozó kötelezettségvállalásokkal, a feleket határozottan arra kell ösztönözni, hogy nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikban a nemzetközi tengerhajózásból és légi közlekedésből származó kibocsátást is vegyék figyelembe, és fogadjanak el és hajtsanak végre nemzetközi, regionális és nemzeti szintű intézkedéseket az ezen ágazatokból származó kibocsátások csökkentésére, beleértve a légi közlekedés nem CO₂ okozta hatásait is; emlékeztet továbbá arra, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség szerint a nulla nettó kibocsátás 2050-ig történő elérése érdekében a világszerte forgalomba hozott valamennyi új személygépkocsinak 2035-re nulla nettó kibocsátásúnak kell lennie;
54. hangsúlyozza a tengerhasznosítási és a légi közlekedési ágazat kibocsátásainak belefoglalását az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe (ETS) , ami mintaként szolgálhat más országok számára is és nemzetközi szinten – többek között a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetben (IMO) és a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben (ICAO) is – támogatja az ambíciók fokozását; aggodalmát fejezi ki a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet és a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által a nemzetközi hajózásból és légi közlekedésből származó kibocsátások kezelése terén elért lassú előrehaladás miatt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a nemzetközi légi közlekedés szén-dioxid-kibocsátásának ellentételezésére és csökkentésére irányuló rendszer (CORSIA) megerősítése érdekében, megőrizve ugyanakkor az EU jogalkotási autonómiáját az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv végrehajtása során; üdvözlöi a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet folyamatban lévő munkáját, amely az üvegházhatást okozó gázokra vonatkozó stratégiájának és

---

²³ https://www.who.int/health-topics/one-health#tab=tab_1

kibocsátáscsökkentési céljának aktualizálására, valamint konkrét intézkedések elfogadására irányul; sürgeti azonban a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetet, hogy tegyen gyors előrehaladást olyan rövid és középtávú célok és intézkedések elfogadása terén, amelyek összhangban vannak a Párizsi Megállapodás céljaival;

55. üdvözli a Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA) COP26-on történő elindítását, és hangsúlyozza, hogy feltétlenül szükség van a fosszilis tüzelőanyagokkal való ellátás korlátozására és az olaj- és gáztermelés beszüntetésére irányuló célkitűzésére; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozáshoz leginkább a fosszilis tüzelőanyagok járulnak hozzá, amelyek az üvegházhatást okozó gázok több mint 75%-át teszik ki, és hogy a jelenlegi tervek mintegy 240%-kal több szén, 57%-kal több olaj és 71%-kal több gáz termelését eredményeznék, mint ami a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásával összhangban lenne; támogatja a társadalmilag igazságos és méltányos globális átállást az olaj- és gáztermelésnek a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel való összehangolása érdekében; felhívja az összes tagállamot és a Párizsi Megállapodás többi részes felét, hogy csatlakozzanak ehhez a kezdeményezéshez;
56. emlékeztet arra, hogy az IPCC 6. értékelő jelentése szerint a CO₂ tonnánkénti 100 USD vagy ennél alacsonyabb költségű mérséklésének lehetőségei 2030-ig a 2019-es szint legalább felével csökkenthetik a globális ÜHG-kibocsátást; hangsúlyozza ezért, hogy egy szélesebb körű gazdaságpolitikai kombináció részeként egy tényleges szén-dioxid-ár bevezetése hozzájárulhat az ÜHG-kibocsátás jelentős csökkentéséhez és a tiszta technológiákkal kapcsolatos innováció ösztönzéséhez; ösztönzi az Uniót, hogy vállaljon vezető szerepet a szén-dioxid-árzás előmozdításában, valamint a bevételek hatékony és társadalmilag inkluzív felhasználásában a gyorsabb és igazságosabb átmenet előmozdítása érdekében; ösztönzi továbbá az Uniót, hogy vizsgálja meg a harmadik országok és régiók szén-dioxid-árzásával való kapcsolódási pontokat és az együttműködés más formáit, világszerte gyorsítsa fel a költséghatékony és társadalmilag igazságos kibocsátáscsökkentést, és egyúttal csökkentse a kibocsátásáthelyezés kockázatát, amelynek az egyenlő globális versenyfeltételek biztosításához kell hozzájárulnia; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre biztosítékokat annak érdekében, hogy az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerével való minden kapcsolódási pont továbbra is kiegészítő jellegű és tartós hatásmérséklési tényezőket szolgáltasson, és ne veszélyeztesse az EU hazai ÜHG-kibocsátásokra vonatkozó kötelezettségvállalásait;
57. kéri a Bizottságot, hogy működjön együtt a többi jelentős szén-dioxid-kibocsátóval egy olyan nemzetközi éghajlat-változási klub létrehozása érdekében, amely nyitott minden olyan ország előtt, amely elkötelezett a magas szintű éghajlatvédelmi törekvések és a hatékony szén-dioxid-árzás felé vezető úton, és amely közös célokat tűz ki az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére és a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére;

Éghajlatváltozás és társadalmi nem

58. felhívja a figyelmet arra, hogy az éghajlatváltozás az embereket különböző módon érinti, olyan tényezők függvényében, mint a nem, az életkor, a fogyatékoság, az etnikai hovatartozás és a szegénység; úgy véli, hogy a fenntartható társadalomra való átállást inkluzív, méltányos és egyenlő módon kell végrehajtani, és hogy a nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú elem ehhez az átálláshoz; üdvözli ezért, hogy a COP26

konferencián elfogadták a nemek közötti egyenlőség és az éghajlatváltozás végrehajtását elemző kiegészítő testület által javasolt határozatot, amely szerint a nemi dimenziót jobban be kell építeni a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokba, és hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának a nemek közötti egyenlőség szempontját is figyelembe kell vennie; sajnálja azonban, hogy a részes felek nagyjából felének még ki kell jelölnie és támogatnia kell a nemek közötti egyenlőséggel és az éghajlatváltozással foglalkozó, az éghajlat-politikai tárgyalásokra, a végrehajtásra és nyomon követésre szolgáló nemzeti kapcsolattartó pontot;

59. kiemeli az UNFCCC nemek közötti egyenlőségre vonatkozó megerősített limai munkaprogramját és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervét, amely elismeri, hogy a nemek közötti egyenlőséget továbbra is az éghajlatváltozás átfogó prioritásaként kell ösztönözni és előmozdítani; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki konkrét cselekvési tervet az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek 25. Konferenciáján (COP25) elfogadott, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó megújított cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások teljesítése érdekében, és hozzon létre egy, a nemek közötti egyenlőséggel és az éghajlatváltozással foglalkozó állandó uniós kapcsolattartó pontot, amely elegendő költségvetési forrással rendelkezik a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő uniós és globális éghajlat-politikai fellépés végrehajtásához és nyomon követéséhez²⁴; felhívja az EU-t, hogy a nemek közötti egyenlőséget valamennyi éghajlat- és környezetvédelmi politikai döntéshozatalban érvényesítse; megismétli az EU-hoz és tagállamaihoz intézett felhívását, hogy biztosítsanak a nemek közötti egyenlőség szempontjából igazságos nemzeti éghajlat-politikai cselekvési terveket és minden nem érdemi bevonását ezek kialakításába és végrehajtásába, valamint erősítsék meg a nők és a női szervezetek kormányzásban és döntéshozatalban betöltött szerepét, valamint a finanszírozáshoz és a nők éghajlat-politikai irányításban betöltött szerepét támogató programokhoz való hozzáférésüket;
60. hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodás értelmében a fejlett országoknak be kell számolniuk arról, hogyan valósul meg a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő finanszírozás, és hogy a nyújtott finanszírozás figyelembe veszi-e a nemi szempontokat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a projektek nemi címkézése még mindig egyértelműen elégtelen, és felhívja az EU-t, hogy fokozza erőfeszítéseit e tekintetben; javasolja a nemek közötti összehasonlító elemzések alkalmazását a társadalom különböző igényeinek és érdekeinek, valamint a társadalmon belül a finanszírozási mechanizmusokhoz való hozzáférés különböző szintjeinek meghatározása érdekében; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki konkrét cselekvési tervet a COP25 konferencián elfogadott, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó megújított cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások teljesítése érdekében, amely elegendő költségvetési forrással rendelkezik a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő uniós és globális éghajlat-politikai fellépés végrehajtásához és nyomon követéséhez; úgy véli, hogy ez példát mutathat a többi fél számára, hogy hasonló intézkedéseket fogadjanak el;

---

²⁴ 2021. január 21-i állásfoglalás az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiáról, HL C 456., 2021.11.10., 208.o.

Ipar, kkv-k és versenyképesség

61. úgy véli, hogy a COP27 nagyon fontos lépés a Párizsi Megállapodás 2015-ös aláírása óta, mivel az Unió elindította az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagot, a RePowerEU csomagot és egyéb intézkedéseket, nemcsak az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése és a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérése, hanem energiarendszerének átalakítása érdekében is; úgy véli, hogy a gazdasági jólétnek, a társadalmi kohézióknak, a munkahelyteremtésnek, a fenntartható ipari fejlődésnek és az éghajlat-politikának kölcsönösen erősíteniük kell egymást; kiemeli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek az energiaszegénység csökkentésére, az ellenálló képesség és a versenyképesség növelésére kell irányulnia, és olyan lehetőségeket kell biztosítani az uniós ipar és kkv-k számára, amelyekkel élni lehet, ha a jogalkotók időben, személyre szabott, szolidaritáson alapuló és megfelelő politikai válaszlépések mellett kötelezik el magukat; rendkívül fontosnak tartja, hogy az Unió az elsőként lépő előnyét biztosítsa saját magának, és jó példával járjon elől, miközben megvédi a belső piacot a harmadik országok által folytatott tisztességtelen versennyel szemben, és világszerte egyenlő versenyfeltételeket biztosít az európai ipar számára;
62. hangsúlyozza, hogy az Uniónak minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy iparágai és kkv-i megőrizték vezető pozíciójukat és globális versenyképességüket a nulla nettó ÜHG-kibocsátású gazdaságra való átállás során; rámutat arra, hogy a rendelkezésre álló és innovatív szakpolitikai eszközöket kell felhasználni azoknak a területeknek a fenntartása és kiterjesztése érdekében, ahol az EU vezető szerepet játszik; hangsúlyozza, hogy az európai ipar további gyors szén-dioxid-mentesítésére van szükség, és folytatni kell az Unió e törekvéshez nyújtott támogatását, különösen a kkv-k általi igénybevételre vonatkozó arányos megoldások tekintetében; üdvözlí a stratégiai értékláncok tekintetében tett kezdeményezéseket; elismeri az éghajlatváltozás elleni korai stratégiák elfogadásából, valamint az Unió klímasemlegességre való törekvés tekintetében mutatott jó példájából eredő pozitív hatásokat az európai iparágakra – köztük a kkv-kra –, ami utat nyit a kevésbé fejlett vagy kevésbé ambiciózus országok előtt, és rendkívül jótékony hatású versenyelőnyt biztosíthat az uniós iparágak és kkv-k számára; hangsúlyozza, hogy érvényesíthető többoldalú és kétoldalú megállapodásokat kell kötni az EU és partnerei között, amelyek célja az Unió környezetvédelmi normáinak exportálása, valamint az egyenlő versenyfeltételek biztosítása a kereskedelem és a beruházások terén; hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni az európai iparágak és kkv-k termelésének és beruházásainak az Unión kívüli, kevésbé ambiciózus éghajlat-politikai intézkedések miatti áthelyezését, és ezért arra ösztönzi a nemzetközi partnereket, hogy hangolják össze az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket; másrészt úgy véli, hogy az európai termelés és beruházások megerősítenék az ipari értékláncot és az EU stratégiai autonómiáját egy instabil globális környezetben;
63. elismeri a kkv-k, különösen a mikrovállalkozások és az induló innovatív vállalkozások alapvető szerepét a foglalkoztatás és a növekedés ösztönzésében és megvalósításában, valamint vezető szerepüket a digitális és zöld átállásban; emlékeztet arra, hogy a kkv-k az európai gazdasági és társadalmi szerkezet alapvető részét képezik, és ebben az átállásban a jogalkotóknak támogatást és ösztönzést kell nyújtaniuk számukra, különösen a fenntartható technológiák, szolgáltatások és folyamatok finanszírozáshoz való hozzáférésük biztosítása, valamint az adminisztratív eljárások egyszerűsítése

révén; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kkv-k lehetőségeit és sebezhetőségét nem veszik kellőképpen figyelembe az egységes piaccal kapcsolatos valamennyi uniós szakpolitikában, beleértve a digitalizáció és a zöld átállás előmozdítására irányuló törekvéseket is;

64. üdvözli az európai polgárok, közösségek, települések, városok, régiók, iparágak és intézmények eddigi elkötelezettségét a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségek teljesítése iránt, valamint az e cél érdekében tett erőfeszítéseket és előrelépést;
65. üdvözli, hogy számos uniós kereskedelmi partner vezetett be szén-dioxid-kereskedelmet vagy más szén-dioxid-árazási mechanizmust, és felkéri a Bizottságot, hogy globális szinten továbbra is mozdítsa elő ezt és a hasonló politikákat; várakozással tekint a Tanáccsal való gyors megállapodás elé az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó, társadalmilag igazságos uniós mechanizmusra irányuló javaslatról, amely magában foglal egy hatékony kibocsátásáthelyezési mechanizmust is, valamint érdeklődéssel várja ennek a globális szén-dioxid-árat ősztönző hatását, amely hozzá fog járulni a globális szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez és a Párizsi Megállapodásban foglalt célok eléréséhez;
66. úgy véli, hogy a fenntartható gazdaságra való átállást össze kell kapcsolni Európa versenyképességének fenntartásával és a munkahelyteremtéssel, mivel az európai zöld megállapodás sikeréhez elengedhetetlen, hogy az egységes piac költséghatékony maradjon egy új szabályozási környezethez való alkalmazkodás során.
67. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a zöld átálláshoz elengedhetetlen nyersanyagok és ritka fémek versenypiacait, mivel a világ nyersanyagkészletei nagyon kevés ország tulajdonában vannak; kiemeli, hogy a néhány beszállítótól való folyamatos függőség ellensúlyozni fog néhány jelenlegi szakpolitikai intézkedést, például a RePowerEU tervet és az uniós polgárok által hozott áldozatokat;
68. hangsúlyozza, hogy a munkaerő átképzéséhez képesítési programokra van szükség az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrások és a zöld technológiai megoldások terén jelentkező növekvő munkaerő-kereslet kielégítése érdekében; felszólítja valamennyi tagállamot, hogy tegyenek lépéseket annak biztosítására, hogy a jelenlegi és jövőbeli európai munkaerő megszerezze a zöld átállás irányításához, végrehajtásához és innovációjához szükséges összes készséget;

Energiapolitika

69. üdvözli az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentésére irányuló valamennyi kezdeményezést, beleértve az összes orosz fosszilis tüzelőanyagtól és kapcsolódó terméktől való függőség csökkentését és végső soron megszüntetését, mivel Oroszország Ukrajna elleni inváziója miatt fegyverként használja természeti erőforrásait; e tekintetben sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az energetikai autonómia megerősítése érdekében dolgozzanak ki beruházási tervet az energiahatékonysági intézkedésekre és a megújuló energiaforrásokra vonatkozóan; emlékeztet arra, hogy a Bizottság becslése szerint 300 milliárd euróra van szükség ahhoz, hogy 2030-ig fokozatosan megszűnjön az Oroszországtól való energiafüggőségünk; tudomásul veszi az EU nemzetközi partnerekkel folytatott, az energiaellátás diverzifikálására irányuló munkáját; megjegyzi, hogy a Bizottságnak a

RePowerEU előrejelzéseit alátámasztó elemzése szerint az új körülmények miatt egyes fosszilis alapú kapacitásokat sajnálatos módon az eredetileg vártnál hosszabb ideig használhatnak fel;

70. hangsúlyozza az energiaügyi jogszabályoknak az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag keretében történő, folyamatban lévő felülvizsgálatát annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek az Unió azon megnövelt célkitűzésével, hogy 2030-ig legalább 55%-kal csökkentse a kibocsátásokat annak érdekében, hogy legkésőbb 2050-ra megvalósuljon a klímasemlegesség; kéri azonban, hogy folytassák az ambiciózusabb célok kitűzésére irányuló munkát, például a megújuló energiák és az energiahatékonyság tekintetében, különös tekintettel arra, hogy az Uniónak továbbra is jó példával kell elől járnia;
71. kiemeli az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások központi szerepét a klímasemleges gazdaság felé való átmenetben; emlékeztet arra, hogy a lehető legzöldebb energia az az energia, amelyet nem használunk fel, és különösen arra a szerepre, amelyet az energiahatékonysági eszközök játszanak ennek előmozdításában; elismeri a megújuló energiaforrások kiépítése terén elért eredményeket; ugyanakkor felszólít az olyan energiahatékonysági intézkedések további fejlesztésére, mint az ágazati integráció és a többlethő újrafelhasználása; rámutat, hogy 2018-ban a fűtés a globális energiafogyasztás 50%-át tette ki²⁵, és hogy az energiahatékonyság elsődlegességének elvével összhangban a fűtés előnyösen újrafelhasználható és fenntartható fűtési forrásként hasznosítható, ami valamennyi ország javát szolgálná, mivel többlethő minden országban keletkezik; elismeri azonban a megújuló energiára és az energiahatékonyságra vonatkozó célkitűzések összehangolásának fontosságát a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérése, valamint a Párizsi Megállapodás és a RePowerEU célkitűzéseinek való megfelelés érdekében, megragadva a megújuló energia és a tárolási technológiák költségeinek jelenlegi csökkenésében rejlő lehetőségeket; elismeri, hogy az Unió 2030-ra vonatkozó energiahatékonysági célkitűzésével kapcsolatos ambiciózusabb törekvéseknek összhangban kell lenniük a zöld átálláshoz szükséges villamosítás, hidrogén-, e-üzemanyagok és egyéb tiszta technológiák növekedésével és elterjedésével;
72. emlékeztet arra, hogy jelentősen ki kell terjeszteni és fel kell gyorsítani a megújulóenergia-projektek engedélyezési eljárásait, figyelembe véve az uniós természetvédelmi jogszabályokat, többek között a biológiai sokféleségre vonatkozóakat is, és valamennyi érdekelt felet be kell vonni a feltérképezési és tervezési folyamatba;
73. emlékeztet az Unió elkötelezettségére az energiahatékonyság elsődlegességének elve mellett, amely figyelembe veszi a költséghatékonyságot, a rendszerhatékonyságot, a tárolási kapacitást, a keresletoldali rugalmasságot és az ellátás biztonságát; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezt az elvet valamennyi vonatkozó jogszabályban és kezdeményezésben, illetve adott esetben valamennyi ágazatban általánosan érvényesítsék és végrehajtsák; rámutat az energiahatékonyságban rejlő, kiaknáztalan lehetőségekre az olyan ágazatokban, mint az ipar²⁶, az információs

²⁵ IEA, „Piacelemzés és előrejelzés 2019 és 2024 között”, <https://www.iea.org/reports/renewables-2019/power>

²⁶ emlékeztet arra, hogy a becslések szerint az ipar végsőenergia-fogyasztásának 2030-ig történő csökkentésében rejlő gazdasági potenciál a szokásos üzletmenethez képest 23,5%.

technológia, a közlekedés és az épületek, beleértve a fűtést és a hűtést is; üdvözlí az épületkorszerúsítési programot és a kapcsolódó és konkrét szabályozási, finanszírozási és támogató intézkedéseket, amelyek célja, hogy 2030-ig legalább megduplázzák az épületfelújítások éves arányát, előmozdítsák a mélyfelújításokat és elősegítsék az e-mobilitást az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagban, az energiaszegénység mérséklése érdekében; emlékeztet arra, hogy a kkv-k kulcsfontosságú szerepet fognak játszani az építőipari és felújítási ágazatban az épületkorszerúsítési program során, ami lehetővé teszi az épületek energia- és éghajlati hatásának csökkentését;

74. üdvözlí a RePowerEU stratégiát, és felszólítja az összes uniós tagállamot, hogy vegyék fontolóra a Nemzetközi Energiaügynökség 10 pontból álló tervét, amely megfelelő végrehajtás esetén jóval több mint felére csökkentheti az Oroszországból származó gázimportot, csökkentve ezáltal az Unió orosz földgáztól való függőségét;
75. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a lehető leghamarabb fokozatosan megszüntessék a fosszilis tüzelőanyagokat; megjegyzi, hogy ezt a célt úgy kell elérni, hogy közben maximalizálni kell az Unió energiabiztonságára, az ipar versenyképességére és a polgárok jólétére gyakorolt pozitív hatását; felhívja a G7-országokat, hogy mutassanak példát az energetikai átállás terén, és állítsanak le a fosszilis tüzelőanyagok kitermelésére irányuló minden új beruházást; üdvözlí a G7-országok arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy 2035-ig dekarbonizálják energiaágazatukat, és ez év végéig megszüntetik a legtöbb tengerentúli fosszilis tüzelőanyag-projekt finanszírozását; kiemeli a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésére irányuló nemzetközi együttműködés – így a BOGA és a „Powering Past Coal Alliance” szövetség – fontosságát;
76. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Unióban a fosszilis energiahordozókkal összefüggő támogatások 2008 óta stabilak maradtak, és évente összesen 55–58 milliárd eurót tesznek ki, ami az Unióban nyújtott összes energiatámogatás mintegy egyharmadának felel meg, és hogy jelenleg 15 tagállam nagyobb mértékben támogatja a fosszilis tüzelőanyagokat, mint a megújuló energiát; úgy véli, hogy a fosszilis tüzelőanyagok támogatása aláássa az európai zöld megállapodás céljait és a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségeket; úgy véli, hogy döntő fontosságú az energiaágazatok és a tagállamok közötti következetesebb árjelzések biztosítása, valamint a külső költségek internalizálásának elkerülése; tudomásul veszi, hogy néhány tagállam a közelmúltban olyan intézkedéseket fogadott el, amelyek megvédik a fogyasztókat az emelkedő energiaárak közvetlen hatásaitól, különösen a háztartások esetében, és kitarat amellet, hogy az ilyen gyakorlatoknak kivételesnek és átmenetinek kell maradniuk; felhívja a tagállamokat és a COP26 többi részes felét, hogy részesítsék előnyben a zöld energiával és infrastruktúrával kapcsolatos beruházásokat, és fokozatosan szüntessék meg a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatását;
77. úgy véli, hogy ahhoz, hogy az Unió megvalósítsa a klímasemlegességet, energiarendszerét integrálni kell és egy lépcsőzetes elsőbbségi rendszerre kell alapozni, amely az energiahatékonyság elsődlegessége elvének végrehajtásától kezdve a költséghatékonyságon, a rendszerhatékonyságon, a tárolási kapacitáson, az intelligens hálózatok által támogatott kínálat- és keresletoldali rugalmasságon alapul, ami energiamegtakarításhoz vezet, amelyet a végfelhasználási alkalmazások esetében a végfelhasználói ágazatok megújuló forrásokból történő közvetlen villamosítása,

valamint megújuló és megújuló alapú üzemanyagok, többek között a hidrogén használata követ, valamint egy átmeneti időszakban a más alternatívával nem rendelkező alkalmazások esetében alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagokkal való dekarbonizációja követ, miközben egy körforgásos, nagy energiahatékonyságú, integrált, összekapcsolt, ellenállóképes és multimodális energiarendszer kialakítása révén fenntartja az energiához való hozzáférhetőséget, megfizethetőséget és az energiaellátás biztonságát;

78. emlékeztet arra, hogy fontos figyelembe venni a nemzeti energiarendszerek és az azokhoz kapcsolódó kihívások sokféleségét; kiemeli a méltányos átállás szükségességét, és megismétli az új zöld megállapodásban felvázolt ígéretet, miszerint senkit sem szabad hátrahagyni; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Unióban mintegy 50 millió háztartás még mindig energiaszegénységben él, és úgy véli, hogy az EU-nak fokoznia kell az ennek megelőzésére és minimalizálására irányuló erőfeszítéseit; kiemeli egy ambiciózusabb éghajlat-politikai törekvés szociális dimenziójának fontosságát; hangsúlyozza, hogy az épületfelújítások kulcsfontosságúak az épületek energiafogyasztásának csökkentése, a kibocsátások visszafogása és az energiaszámlák mérséklése szempontjából; hangsúlyozza, hogy az energiapolitikákat a méltányos és igazságos átmenet elvével összhangban, valamint a civil társadalommal és a szociális partnerekkel szoros együttműködésben kell megvalósítani; úgy véli ezért, hogy a közpolitikák, az erősebb szociális partnerségek és a civil társadalom helyi, nemzeti és uniós szintű szerepvállalása alapvető fontosságú a klímasemlegesség igazságos, inkluzív és társadalmilag fenntartható módon történő megvalósításához a társadalom valamennyi ágazatában;
79. üdvözli az európai hidrogénstratégia elfogadását, amely előírja, hogy 2024-ig legalább 6 GW, 2030-ra pedig 40 GW teljesítményű, megújuló hidrogén előállítására alkalmas elektrolizátorokat kell telepíteni az Unióban; ezzel összefüggésben felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a hidrogén integrációját a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatokban;
80. üdvözli a tengeri megújuló energiára vonatkozó uniós stratégiát és annak azon célkitűzését, hogy kapacitása 2030-ra legalább 60 GW-ra, 2050-ra pedig 300 GW-ra növekedjen, és amelyet a Parlament 450 GW-ra kért növelni²⁷, valamint a napenergia-stratégiát, amelynek célja, hogy 2025-ra 320 GW, 2030-ra pedig 600 GW fotovoltaiikus napenergia álljon rendelkezésre; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a stratégia végrehajtása az egész Unió javát szolgálja, beleértve a tengerparttal nem rendelkező tagállamokat is; kiemeli, hogy az európai vállalatok világelső és elsőként lépő ipari szereplők a tengeri megújuló energia területén, és az ágazatban kiaknázatlan lehetőségek rejlenek a további (közvetlen és közvetett) munkahelyteremtés, a növekedés és az export tekintetében; kéri, hogy a megújulóenergia-ágazatban és ellátási láncokban betöltött európai vezető szerep legyen az uniós iparpolitika része; nagy meglepéssel veszi tudomásul a Belgium, Dánia, Németország és Hollandia által az északi-tengeri csúcstalálkozón, Esbjergben (Dánia) 2022 májusában aláírt közös nyilatkozatot, amely az Északi-tengert Európa zöld motorjává fogja tenni;

---

²⁷ A tengeri megújuló energiára vonatkozó európai stratégiáról szóló, 2022. február 16-i állásfoglalás (HL C 342., 2022.9.6., 66. o.).

81. meggyőződése, hogy meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy a fogyasztók több ismeretet szerezzenek és több ösztönzést kapjanak a fenntarthatóbb energiaformák választására, valamint hogy aktívabbá váljanak; felhívja a Bizottságot, hogy mérje fel a megújulóenergia- és az elektromos fűtési megoldások integrációjához szükséges hálózati kapacitást, és azonosítsa a saját megújulóenergia-ellátás és a megújulóenergia-közösségek fejlesztésének elősegítése előtt még fennálló akadályokat, különösen az alacsony jövedelmű vagy kiszolgáltatott háztartások esetében;
82. ösztönzi az energiaadó-irányelv felülvizsgálatára irányuló, folyamatban lévő munkát, amelynek célja az adópolitikák összehangolása a 2030-ra és 2050-ra kitűzött energia- és éghajlat-politikai célokkal, miközben értékeli annak többek között a fogyasztókra, az energiaszegénységre és a közlekedési szegénységre gyakorolt hatásait;
83. hangsúlyozza, hogy bár Európa ambiciózus céljainak elérésén dolgozik, a globális nettó nulla kibocsátás legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez összehangolt globális fellépésre lesz szükség; kiemeli, hogy a fejlődő országoknak nemzetközi támogatásra lesz szükségük a zöld átállás megvalósításához; hangsúlyozza a nemzetközi partnerekkel folytatott szoros, határokon átnyúló együttműködés megerősítése és a bevált gyakorlatok megosztásának fontosságát a szakpolitikai döntéshozatal és a tudomány területén, ideértve a technológiaátadást is, az energiahatékonyság, valamint a fenntartható energiatechnológiákba és infrastruktúrába történő beruházások előmozdítása érdekében; tudomásul veszi, hogy a Bizottság nemrégiben elfogadta az EU külső energiaügyi szerepvállalásáról szóló közleményét, amely tartalmazza, hogy eltökélt szándéka, hogy világszerte együttműködik a harmadik országokkal, és ösztönzi „a partnerországokat éghajlati törekvéseik fokozására és a klímasemlegességhez vezető útjuk meghatározására, egyúttal pedig kölcsönösen előnyös, hosszú távú kapcsolatokat alakítson ki, különösen az energia területén”;
84. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy 2022-ben cselekvési tervet fogadjon el az energiaágazat digitalizációjára vonatkozóan annak érdekében, hogy az EU a technológia területén vezető szerepet játsszon, és hogy létrejöhessen egy olyan, integráltabb energiarendszer, amely intelligens megoldásokkal rendelkezik bizonyos ágazatokban és jobb finanszírozásban részesül a 2021–2027-es időszakra; emlékeztet annak fontosságára, hogy az energiarendszerek rezilienciájának biztosítása érdekében foglalkozni kell az energiaágazat kiberbiztonsági kockázataival;

Kutatás, innováció, digitális technológiák és űrpolitika

85. üdvözli a Horizont Európa program szerepét és annak hozzájárulását a klímasemlegességhez; úgy véli, hogy a Horizont Európa keretében létrehozott partnerségek – köztük a közös vállalkozások – elő fogják mozdítani a köz- és a magánszektor közötti együttműködést azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a zöld átállás megvalósításához, miközben biztosítják, hogy az innovációk fenntarthatóak legyenek, rendelkezésre álljanak, hozzáférhetőek és megfizethetőek legyenek; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy javítsák a kkv-k hozzáférését és részvételét a Horizont Európa pályázati felhívásaiban, valamint hogy javítsák a polgárok tájékoztatását az európai K+F projektek és az új technológiák – többek között a világítótorony-projektek – eredményeiről és bevonják őket annak érdekében, hogy növeljék a polgárok körében való elterjedését és láthatóbbá tegyék az Unió szerepét a polgárok számára;

86. üdvözli a Kopernikusz program és az új uniós Föld-megfigyelési Tudásközpont szerepét a szárazföld, a légkör és a tengeri környezet megfigyelése terén; hangsúlyozza a műholdas megfigyelési kapacitások fontosságát az éghajlatváltozással kapcsolatos politikai döntéshozatal nyomon követése, modellezése, előrejelzése és támogatása szempontjából;
87. hangsúlyozza, hogy több köz- és magánberuházást kell vonzani az új fenntartható technológiák kutatásába, innovációjába és bevezetésébe, többek között a munkaerő-igényes iparágakba, valamint az európai zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás céljaihoz hozzájáruló, szükséges új infrastrukturális hálózatokba és projektekbe; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli kutatásnak és technológiának figyelembe kell vennie a fenntarthatóságot és a körforgásos jelleget; hangsúlyozza ugyanakkor az alap kutatás, valamint a kutatás és innováció (K+I) terén az együttműködésen alapuló és transzdiszciplináris megközelítések fontosságát az éghajlati kihívások kezelésében; rámutat továbbá arra, hogy támogatni kell a szociális innovációt, amely elengedhetetlen a kielégítetlen társadalmi igények és kihívások kezeléséhez, miközben lehetővé teszi az emberek szerepvállalását a zöld átállás során;
88. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az innovatív technológiák előmozdítását célzó ösztönzők koherenciáját a 2030-as és 2050-es célok elérése érdekében, foglalkozva a már kiforrott technológiák bevezetésével, valamint az olyan új technológiákba történő beruházásokkal, amelyeket ki kell fejleszteni ahhoz, hogy megvalósuljon a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó uniós célkitűzés;
89. hangsúlyozza, hogy kettős átállásra van szükség, amelyben a digitális és a zöld átállás szorosan összekapcsolódik; hangsúlyozza, hogy a digitális technológiák alapvető szerepet játszhatnak az EU zöld átállásában; emlékeztet arra, hogy az Unió helyreállításához olyan stabil, a fejlődést – beleértve a piacvezérelt előrelépést is – elősegítő szabályozási keret létrehozására van szükség, amely elősegíti a kutatást, az innovációt és a fenntartható technológiák fejlesztését, valamint megfelelő feltételeket teremt finanszírozásukhoz;
90. hangsúlyozza, hogy a digitalizáció az energiarendszer integrációjának egyik kulcsfontosságú tényezője, mivel lehetővé teszi az energiahordozók dinamikus és egymással összefüggő áramlását, a diverzifikáltabb piacok összekapcsolását, és biztosítja a kereslet és a kínálat összehangolásához szükséges adatokat; kiemeli a digitális technológiákban rejlő lehetőségeket az energiahatékonyság növelésére és ezáltal a teljes ÜHG-kibocsátás csökkentésére; kiemeli, hogy biztonságos szabályozási keretet kell biztosítani, megkülönböztetésmentes és átlátható eljárásokkal az energiaadatokhoz való hozzáférés és azok továbbítása tekintetében; emlékeztet arra, hogy a Bizottság becslése szerint az ikt környezeti lábnyoma a globális villamosenergia-felhasználás 5–9%-át és a globális ÜHG-kibocsátás több mint 2%-át teszi ki; hangsúlyozza, hogy a Bizottság Közös Kutatóközpontjának a mesterséges intelligenciáról szóló 2018. évi tanulmánya szerint az adatközpontok és adatátvitel az Unió teljes villamosenergia-fogyasztásának 3–4%-át tehetik ki; mivel a Bizottság várakozása szerint az adatközpontok fogyasztása 2018 és 2030 között 28%-kal növekszik majd; kiemeli, hogy a digitális szén-dioxid-kibocsátás 47%-a köthető fogyasztói berendezésekhez, például számítógépekhez, okostelefonokhoz, táblagépekhez és más összekapcsolt termékekhez; ezért olyan intézkedésekre szólít fel,

amelyek hálózati, adatközponti és a fogyasztói eszközök szintjén az energia- és erőforrás-hatékonyság biztosítása révén csökkentik az ikt-ágazat szénlábnymát, és megismétli azt a célt, hogy az adatközpontok legkésőbb 2030-ig váljanak klímasegélyessé és rendkívül energiahatékonnyá, amint azt a digitális stratégia is megfogalmazza;

91. emlékeztet a K+I hozzájárulásának fontosságára a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok és az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérése tekintetében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a kutatást és az innovációt, valamint a kutatásra és innovációra szánt uniós és nemzeti költségvetések általános növelését a fenntartható és biztonságos energiatechnológiák és az innováció terén; felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes és integrált energiarendszerhez hozzájáruló technológiák és innovatív megoldások további támogatását, beleértve azokat is, amelyek esetében Európa globális vezető szerepet tölt be és belföldi alapú értékláncokkal rendelkezik; úgy véli, hogy alapvető fontosságú a megújulóenergia-értékláncok kulcsfontosságú szakaszait az Unióban tartani az éghajlat-politikai célkitűzések elérésének, valamint annak érdekében, hogy jelentős gazdasági előnyöket nyújtsanak az európaiak számára, és megfelelő intézkedésekre szólít fel az európai tartalmak a megújuló energiaforrások ellátási láncában és a jogszabályokban betöltött szerepének támogatása érdekében;

Éghajlatváltozás és fejlődés

92. újlag megerősíti az EU elkötelezettségét a politikák fejlesztési célú koherenciájának megvalósítása mellett, különösen az ipari, mezőgazdasági, halászati, kereskedelmi és beruházási politikák terén; kitart amellett, hogy mind a belső, mind a külső politikákban koherens megközelítést kell alkalmazni a Párizsi Megállapodás és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend végrehajtása tekintetében;
93. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a G7-ek többi országát, hogy dolgozzanak ki és fogadjanak el a méltányos energetikai átállásra vonatkozó partnerségeket a fejlődő országokkal, és hajtsanak végre új és további beruházásokat a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivonására irányuló méltányos átállás biztosítása érdekében a fejlődő országokban; úgy véli, hogy ezeknek a partnerségeknek nagyrészt nem adósságeneráló finanszírozási eszközökre kell támaszkodniuk;
94. hangsúlyozza az emberi jogi megközelítés fontosságát az éghajlat-politikában annak biztosítása érdekében, hogy minden intézkedés tiszteletben tartsa és támogassa valamennyi ember emberi jogait; sürgeti az UNFCCC részes feleit, hogy építsék be az emberi jogi dimenziót nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba, alkalmazkodási közleményükbe és nemzeti cselekvési tervükbe;
95. kéri, hogy a fejlesztési és éghajlat-politika foglalkozzon az egyenlőtlenséggel, a már meglévő adósságproblémákkal és a szegénységgel, amelyeket tovább súlyosbítanak az éghajlatváltozás negatív hatásai;

Az Európai Parlament szerepe

96. úgy véli, hogy az Európai Parlamentet – mivel a nemzetközi megállapodásokhoz szükség van az egyetértésére, és társjogalkotóként központi szerepet játszik a Párizsi

Megállapodás Unión belüli végrehajtásában – megfelelően be kell vonni az uniós küldöttségbe; elvárja ezért, hogy részt vehessen az uniós koordinátorok ülésein a Sarmes-Sejkben tartott COP27 konferencián, és hogy hozzáférhessen minden előkészítő dokumentumhoz a tárgyalások megkezdésének időpontjától kezdve;

◦

◦ ◦

97. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az UNFCCC titkárságának azzal a kéréssel, hogy azt juttassák el az egyezmény valamennyi EU-n kívüli részes felének.